

วรรณคดี

บัญชีเรื่อง

การวิสาขบูชา	๓
รัฐธรรมนูญฉบับที่ ๓	๒
ตัวอักษรไทย	๓
ความรู้รักในวัยที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๘	๖
ลักษณะกวีนิพนธ์	๘
วรรณคดีเหมาะแก่ผู้ทรงภูมิรู้แต่ถ้าใครมีภูมิรู้ของกษัตริย์จะรู้ดี	
... ..	๓๐
สังคมจอมอบาย	๓๔
เอราวัณ	๓๕
จิตาธิ์ของเซกส์เปียร์	๓๖
ผู้แต่งผลเด็ก	๓๗
แม่ทงหลายของตอช้อยาเซิง	๓๘
หนังสือเรื่องบรมราชาภิเษกของพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า	
ชำนาญ	๓๘
หนังสือเรื่อง The Passing Hour ของ Prem Chaya	
และ Alethea	๓๙
ประภควรร้อยแก้ว	๓๙
ในดวงวรรณคดี	๓๙

พฤษภาคม ๒๔๘๙

จ. ๖๒ (๑)

==วงวรรณคดี เล่ม ๔==

วงวรรณคดีเป็นหนังสือรายเดือน ออกเดือนละ ๑ เล่ม

พระพิพัฒน์พิทยาภรณ์ เจ้าของ

หม่อมหลวงหญิงจิตติ นพวงศ์ อ.บ. บรรณาธิการ

สำนักงานตั้งอยู่ที่ "ไชยณรงค์" มุมถนนสุราษฎร์ประชาธิปไตย

ติดต่อทางจดหมายและบอกรับที่ ๓๗๗ ซอยพญานาค ถนนเพชรบุรี พระนคร

ราคาเล่มละ ๔ บาท

บอกรับครั้งปี ๒๔ บาท เดิมปี ๔๘ บาท

ท่านเป็นสมาชิก วงวรรณคดีแล้วหรือ ?

พิมพ์ที่โรงพิมพ์พระจันทร์ พระนคร นายสนั่น บุณยศิริพันธ์
เจ้าของ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา ๑๕/๕/๒๔๘๘

การวิสาขบูชา

๒

“อันพระนรคุชโทยราชธานี ถึงวันวิสาขณัฏฐกัณฑ์ครั้งใด ก็สว่างไปด้วยแสงประทีป เทียนดอกไม้มงคล แลสล้างสลอนด้วยธงชาตของประจักษ์ ไสวไปด้วยภู่พวงดวงดอกไม้กรองร้อย ห้อยแขวน หอมตระหลบไปด้วยกลิ่นสุคนธรรสรื่น เสนาะสำเนียงปี่พาทย์น้องกลองทั้งทิวาราตรี มหาชนชาวหญิงพากันกระทำกองการกุศลเสมือนจะเผอิญทวารพินานฟ้าทุกชั้น” -- นางนพมาศ

พระอศตฤทธาจารย์เจ้ากำหนดไว้ว่า พระพุทธเจ้าได้ประสูติและตรัสรู้พระอนุตตรสัมโพธิญาณ และเสด็จปรินิพพานในวันเพ็ญพระจันทร์เสวยฤกษ์วิสาข ได้ทำการบูชาพระรัตนไตรยเป็นการร่ำกัณฑ์คุณพระพุทธเจ้า คล้ายกับทำเฉลิมพระชนมพรรษาฤกษ์ชัยดิถีครั้งแต่โบราณมา คนทองปวงได้ทำการบูชาขึ้นมาแต่เดิมฤกษ์ไม่ไต่ทำ ก็ไม่มีปรากฏชัดในทีแห่งใด จนถึงกรุงศรีอยุธยาจึงได้ความตามหนังสือตำนานพม่าศักราชแต่งกล่าวไว้เป็นการสันนิษฐานยิ่งใหญ่ว่า

แต่ส่วนที่ในกรุงเก่ามิได้ปรากฏมีในจดหมายเหตุแห่งหนึ่งแห่งใด คือเป็นการตั้งแต่ยี่สิบเดียว คดอดลงมาจนกรุงรัตนโกสินทร์ซึ่งเป็นลูกศิษย์กรุงเก่าก็มีได้มีการพระราชทานกุศลวิสาขบูชา คดอดจนมาถึงฉะเชิงชุก จุลศักราช ๑๑๗๘ (พ.ศ. ๒๓๖๘) รัตนโกสินทร์ศกเป็นปีที่ ๓๖ ในรัชกาลที่ ๒ สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งมาแต่อดีตราชบุรณ ถวายพระพรให้ทรงทำวิสาขบูชาเป็นครั้งแรก

ต่อมาถึงรัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงทำการวิสาขบูชา เป็นแบบมาแต่ยังทรงผนวชอยู่ จึงได้โปรดให้จัดการเพิ่มเติมขึ้นตามแบบมีการตั้งโต๊ะเครื่องบูชา และเกิดโคมตราชนเป็นการกัณฑ์ยิ่งใหญ่ว่า

พิธีวิสาขบูชาทอดพระรัตรัตนคำสวดคารามในรัชกาลที่ ๕ นั้น ทำในวัน ๑๕ ค่ำ เดือนออกทรงเดินเทียนพร้อมด้วยพระบรมวงษานุวงศ์ และข้าราชการทองปวงทั้งหมด แล้วทรงสดับพระธรรมเทศนา

วันวิสาขบูชาประจำปี พ.ศ. ๒๔๘๘ นี้ ตรงกับวันที่ ๑๕ พฤษภาคม

(เก็บความจากหนังสือพระราชพิธีสิบสองเดือน)

รัฐธรรมนูญฉบับที่ ๓

นับแต่ประเทศไทยได้มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยมาจนครบห้าทศวรรษ ไทยได้มีรัฐธรรมนูญรวมทั้งสิ้นแล้วเป็น ๓ ฉบับ ฉบับแรกเป็นรัฐธรรมนูญชั่วคราว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่คณะผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๔๗๕ รัฐธรรมนูญฉบับนี้มาอยู่ย่นมาได้ประมาณ ๖ เดือน ได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เหมาะแก่กาลเปลี่ยนแปลงเป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวร เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๔๗๕ นั้น รัฐธรรมนูญฉบับถาวรเป็นรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมแก่กาลอย่างยิ่ง ได้รับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขรวม ๓ ครั้งด้วยกัน คือ แก้ชื่อประเทศ ยึดบทเฉพาะกาล และยึดอายุสมาชิกในระหว่างสงคราม ใช้มาเป็นเวลา ๓๓ ปีกับ ๕ เดือน ในวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๘ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล ได้พระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๓ ให้แก่ประชาชนชาวไทย และเริ่มใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๔๘๘ เป็นต้นไป

รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้แก้ไขปรับปรุงใหม่จากรัฐธรรมนูญฉบับถาวรด้วยหลักและวิธีการเดิม คือตามแนวประชาธิปไตยอันเที่ยงแท้ ที่มีคัมภีร์จากเดิมในข้อสำคัญคือ มีสภาสองสภาแทนสภาเดียว ตามแบบรัฐธรรมนูญโบราณของนานาชาติทำนองเดียวกับประเทศอังกฤษและอเมริกา เรียกว่า สภาผู้แทนและวุฒิสภามีสมาชิกประเภทที่ ๒ เป็นอันเต็มเล็ก และมีได้จำกัดให้พระบรมวงศานุวงศ์อยู่เหนือการเมือง รัฐธรรมนูญฉบับนี้นับเป็นรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่สุดในโลก และเป็นฉบับที่ ๓ ที่ ไทยมีนับแต่ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชลงมาสู่ระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์อยู่ใต้กฎหมาย

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริตั้งกับอาณาประชาราษฎร์ของพระองค์ทางวิทยุกระจายเสียงในวันเริ่มใช้รัฐธรรมนูญ ทรงขอให้ร่วมมือในสามัคคีเพื่อให้การปกครองระบอบรัฐธรรมนูญนี้ยืนถาวรชดกตปาวสานต์.

ตัวอักษรไทย

ของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

(จากบันทึกรับสั่งสมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ประทานหม่อมราชวงศ์ สุนนชาติ สวัสดิ์กุล)

บันทึกรับสั่งนี้มีเรื่องสั้น ๆ รวมประมาณ ๕๐ เรื่อง ตัวอักษรไทยเป็นเรื่องหนึ่งที่มีอยู่ในบันทึก เหตุที่จะเกิดบันทึกรับสั่งนี้ก็เพราะหลังจากเสด็จกลับจากป็นประธานโอกาสให้หม่อมราชวงศ์ สุนนชาติ สวัสดิ์กุล เข้าเฝ้าซักถามปัญหาเกี่ยวกับโบราณคดีและวรรณคดีของไทย ณ วังวรดิศ ในเวลาระหว่าง ๑๖.๐๐ น. ถึง ๑๘.๐๐ น. ทุกวัน ปัญหาส่วนมากทรงตอบทันทีทันควัน บันทึกไว้แล้วอ่านถวายในวันรุ่งขึ้น เป็นเรื่องน่ารู้ น่าอ่านทั้งสั้น - บรรณาธิการ

เหตุที่จะเกิดปัญหาเรื่องตัวอักษรไทย เนื่องมาจากพระราชนัดดา

กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ เข้าเฝ้าเมื่อวันท ๓๓ ตุลาคม ๒๔๘๐ สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพทรงถามว่าทรงเห็นอย่างไรบ้างในเรื่องการเปลี่ยนแปลงตัวอักษร (แบบพจนานุกรม) กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ทูลว่าไม่ทรงเห็น เพราะพระเนตรพระอุณาโลมในเวลาที่เสด็จเปลี่ยนแปลงตัวอักษร สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพจึงตรัสเล่าถึงตัวอักษรไทยขึ้น

ปัญหา ทรงตั้งปัญหาขึ้นเองว่า ในเมืองไทยเรานมอักษระไรมาก่อน

ตอบ ตามหลักฐานที่มีตัวอักษรติดอยู่กับพื้นดินเป็นพระยาน คือตัว "กฤณ" ของชาวอินเดียฝ่ายใต้ เกริกทางพระปฐมเจดีย์ใช้อักษรกฤณกถงสัน การที่อักษรกฤณเข้ามาในเมืองไทยนั้นคงเป็นเพราะคิดพวกอินเดียที่เข้ามาค้าขายในแผ่นดินไทยตั้งแต่พวกถระว่าเป็นเจ้าของ

ถาม อักษรกฤณเข้ามาใช้ทำประโยชน์อะไรบ้าง

ตอบ คงเข้ามาใช้เป็นประโยชน์สองอย่างด้วยกันคือ ๑. ประโยชน์ในทาง

คำว่า จะเป็นคำสรรพนามหรือคำสรรพนามก็ตาม เวทมนตร์และพระธรรม
คงเขียนด้วยอักษรคฤณทองต้น ๒. จดหมายที่เขียนติดคอไปมากคงเขียนด้วยอักษร
คฤณทองเขาเขามาด้วยน

วินิจฉัยที่ ๓ อักษรคฤณทองขาวขึ้นเคียดเขาเข้ามาครั้งนั้น ไม่เกี่ยวกับไทย
เพราะใช้เขียนภาษาไทยไม่ได้ เป็นต้นว่าตัว ฝ ฟ ก็ไม่มีพยัญชนะ เสียงสระในภาษา
ไทยบางอย่าง เช่น สระอิ สระอือ สระเอือ สระเออ เป็นต้น ไม่มีอักษรในคฤณทอง
เครื่องหมายสูงตามเสียง คือวรรณยุกต์คนก็ไม่มีในอักษรคฤณทอง เพราะฉะนั้นอักษร
คฤณทองใช้เขียนภาษาไทยไม่ได้

วินิจฉัยที่ ๒ ตัวอักษรที่เกิดในเมืองนอกนอกชอนคืออักษรขอม เห็นได้
โดยลักษณะอักษรว่า พวกขอมเอาอักษรคฤณทองไปแปลงแต่อักษรขอมก็เขียนได้
แต่ภาษามคธ ดั้งดฤต และเขมร เขียนภาษาไทยไม่ได้ด้วยเหตุอย่างเดียวกันกับ
อักษรคฤณทอง

วินิจฉัยที่ ๓ เพราะฉะนั้นเมื่อพระเจ้ารามคำแหงดำรงราชสมบัติขึ้นเป็น
อิสสระเต็มที่ได้ คือประเทศที่ชนชาติไทยเป็นใหญ่กว่าชนชาติอื่นจึงมีความจำเป็นที่จะ
ต้องคิดตัวอักษรไทยขึ้นสำหรับเขียนภาษาไทย เพราะเหตุว่าไม่มีอักษรอื่นจะเขียน
ภาษาไทย เพราะฉะนั้นเมื่อมีอักษรไทยขึ้นแล้วในราว พ.ศ. ๓๒๒๖ จึงใช้กันแพร่
หลายในหมู่ไทยด้วยกัน จารึกภาษาไทยขึ้นเท่าไรอักษรพระเจ้ารามคำแหงตลอด
ดาดาไปกระทั่งเชียงคอง

วินิจฉัยที่ ๔ ดังเกิดจารึกเก่าตั้งแต่สมัยสุโขทัยลงมาจนถึงสมัยกรุงศรีอยุธยา
หนังสืออะไรที่จารึกหรือจดหมายอะไรในเมืองนี้ ถ้าเป็นภาษามคธ ดั้งดฤต หรือ
เขมร ใช้อักษรขอมอย่างเดียวกัน ก็จะใช้อักษรไทยจารึกหรือเขียนภาษาอื่นห้ามไม่
ถ้าเป็นหนังสือที่พิสดารภาษาด้วยกันเช่นมหาชาติคำหลวง เป็นต้น พยักคำภาษามคธคง

เป็นอรรถ เขียนภาษาไทยเป็นแปด เช่นนั้น อรรถเขียนด้วยอักษรขอม แปดเขียนด้วยอักษรไทย เข้าใจว่าเพราะเหตุนี้เองจึงเรียกว่า “ร้อยแก้ว” เพราะเขาแก้วต่างดี ร้อยดัดกัน

วินิจฉัยที่ ๕ ที่เขียนภาษามคธ ด้นสดๆ ด้วยอักษรไทยก็ เขียนภาษาไทยด้วยตัวอักษรขอมก็ เป็นของเกิดใหม่ดูเหมือนจะเมื่อในรัชกาลที่ ๔ กรุงเทพฯ ๑ นั้นเอง เพราะจะพิมพ์หนังสือภาษามคธเช่นหนังสือวัดมนต์เป็นต้น ไม่มีอักษรขอมจะพิมพ์จะต้องเอาอักษรไทยใช้ แต่ที่เอาอักษรขอมมาแปลงเขียนเป็นอย่างหนังสือไทยนั้น กาดังส้มอยู่ ยังไม่ได้พบตัวอย่างเก่าที่สุดว่าเมื่อใด ได้เรียนถามสมเด็จพระสังฆราชวัดสุทัศน์ ท่านก็ตอบว่าเป็นของใหม่แต่ไม่ทราบว่าเกิดขึ้นเมื่อใด

ท่านเป็นสมาชิก “วงวรรณคดี” แล้วหรือ?

ถ้ายัง โปรดตั้งชื่อ ตำบลที่อยู่ของท่านให้ชัดเจนมายัง “วงวรรณคดี” ท่านจะได้รับความสะดวกในการอ่าน “วงวรรณคดี” โดยชำระเงินเมื่อหนังสือถึงมือท่าน โปรดบอกด้วยว่าจะให้ถึงท่านที่ไหน เวลาไร.

ความรู้ลึกในวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๘

หนึ่งของคณิษราชเจ้า

งามพระธิดาจากงาม

งามราชกรณียยาม

งามกิจสดกฐ์ให้

หลายที่ท่านค้ำค้ำ

กตัญญูปลูกเปลี่ยนเป็น

เรื่องร้อนผ่อนให้เย็น

รุ่งประเทศไทยให้

ทั้งหลายรวมเชิดด้วย

เพราะท่านสุจริตวัตร

ถึงยากหากใจมัก

จึงผ่านด่านแดนเคี้ยว

บดินไทยทำวชิร

เป็นห้องเขกราชย์ใน

หวน ๆ ความหัวใจ

แดนวิคตอกม

คิดใคร่ทุกท่านให้

พาหัดถ์เรื่องดำเคียด

ท่านอยู่ท่านจักเห็น—

ต้นท่านจงเราต้อง

จอมสยาม รัฐแป

เจ็อนไท

ผดุงภพ พระนา

เหคุร้ายกตาคิด

ท่านเชษฐ

สู้ได้

ยากคิด

ห่างห้วงฉิบหาย

ดามักคิด

ร่วมเกล้า

เป็นหนึ่ง กันนา

สู้ด่านดั่งดี

แรงภัย ค้ำไธ

ทัน

เจ็อนจอก

บอบด้วยฮาดูร

ค้ำเชษฐ

สู้ของ

ดูช่วย แน่ว

คิดคงใจคน

เชิญชนไทยทั่วทั้ง	ราชศรี
รักร่วมด้ามคเค	อย่าชิง
อย่าเคียดดอเดียดดี	กันและ กันนา
มีกแรงส่งชูชรวง	เด็กให้เฝ้าร้งรพ
ช่วยกันทำหน้าที	แห่งคน
ทุกคณะทุกคน	อย่าท้อ
เว้นกิจอกุศล	ทุกจวิค
คิดโลภคิดเรื่องฉ้อ	เด็กให้เฝ้าคัว
อย่ามัววิแเคเดียว	เด่นว่า เรือเคย
งานประจำจงทำ	เรียบร้อย
แนบจิตศรัทธาในดม-	มาทิว ฐินา
รักษชออย่าให้พร้อย	ค่างคัวโมหกรรม
ด้วยอำนาจจิตศรัทธา	ภักดี
ในชาติศาสน์กษัตริย์มี	มั่นคง
อีกคุณแห่งพระศรี	ไครรัตน
จงประสิทธิ์พรทชา	พร้าพร้องทุกพรรณ
ขอไทยผ่านผ่าน	ผองภย
ขอพดนักกรเิด	เรื่องร้อน
เหมือนรัชสมัย	พระบิราช นนเทอญ
ดมคงทวอนอน	อยู่ทวงคน

ได้ชวนเขียนเรื่องให้

“วงวรรณ คดี” ขอ

คิดบดเจตน์

คิดค้าง

จนจิตตจ้งจำหน

หาเรื่อง เก้าแฉ

พอจะได้ช่วยบ้าง

แบบผู้ทวงด

ส. พ.

ตรวจโชคชะตาของท่านทางไปรษณีย์

ถ้าท่านประสงค์จะตรวจโชคชะตาของท่านแล้ว ขอท่านได้ติดต่อกับตู้ไปรษณีย์ เลขที่ ๒๐๕.. โปรดบอกเวลา, วัน, เดือน, เกิดของท่านมาให้ชัดเจน ตู้ไปรษณีย์ เลขที่ ๒๐๕. รับปรึกษาเรื่องโชคชะตาของท่านเสมอ โปรดติดค่า ราคา ย่อมเยา

อัตราค่าตรวจโชคชะตา

ค่าผูกดวงชะตา

๕.๐๐ บาท

ค่าพยากรณ์

๕.๐๐ บาท

โปรดติดต่อกับตู้ไปรษณีย์ที่ ๒๐๕.. เพื่อตรวจโชคชะตาของท่าน ท่านจะได้รับผลเป็นที่พึงพอใจ

ลักษณะกวีนิพนธ์

กาน ปฤจฉาม: สุก: สวรรเค นิวสาโม วยม ภาวิ ฯ

กั๊ว กาวบรสะ: สวาทุ: กั๊ว สวาทุยสี สุธา ฯ

ของอวอย จะมีแต่กวีนิพนธ์ หรือนำอมฤตจะอวอยกว่านั้น เราตามใครดูจะดี เพราะ
ทอดตาอยู่ดวรวรค์ แต่เราอยู่พื้นดิน

สุภาณิเคน คีเคน ขวุดีนาณจ ลีลยา ฯ

มโนณภิกขเต ขสย สโยคิ หยถวา ปสุ: ฯ

คนเคยคอกวีนิพนธ์ ดังคัก และการเยอกรายของหญิงรุ่น คงเป็นโยคิ ไม่เช่นนั้น
ก็ เป็นควาย

อปุรว ภาติ ภารตยา: กาวยามฤตผลเ รส: ฯ

จรวเณ สรวสามานเย สวาทุวิตุ เกวลงกวิ: ฯ

รดคำในกวีนิพนธ์ เป็นของแปลก ถึงใครต่อใครจะชิมดู ผู้รู้ว่าเอมโอชเพียงไร
ก็มีแต่กวีด้วยกัน

ดเอา ปทวินยาสา: ตาเอวารฤวิภูตย: ฯ

ตถาปี นวยม ภาติ กาวยงครถนเกสาลาด ฯ

คำที่ใช้ก่เหล่านเอง ข้อความก่เหล่านเอง ถึงกระนั้นกวีนิพนธ์ ยังฟังเป็นของใหม่ ๆ
เนื่องจากความดามารกทางร้อยกรอง

ปรัตยมานาตุ ปุนรณยเทว วสตุวสติ วาณิฆู มหากวีนาม ฯ

ตตตทวิศิษฏาวยวาทิวิฤต - มาภาติ ลาวณยมิววงคนานาม ฯ

คำของกวีเอก มีอะไรอีกนอกจากที่มองเห็นผาด ๆ เปรียบเหมือนเงินเหรียญ อัน
นอกเหนือจากความสวยงามของฉวีวรรณต่าง ๆ

ป.ส. ศาสตรวิ

วรรณคดีเหมาะแก่ผู้อ่านที่ทรงภูมิ แต่ถ้าไรภูมิก็ต้องศึกษาจึงจะรู้รส

วรรณคดีเป็นหนังสือที่มอญคำเรียบเรียงเกิดยงเกดากะทกรดี มีความเห็น
อ่านแล้วชวนให้นึกเห็นเป็นต้วเป็นตนเกิดความเข้าใจ ถึงตรงที่เพราะที่พาใจให้เพลิน
ถึงตรงที่เหตุการณ์รายเรียงกรุดักเสียดวาทความสยดสยองไปตาม ข้าพเจ้าเคยเห็น
สุภาพสตรีหนึ่งนอนอ่านหนังสือเล่มก้อยอยู่บนเก้าอี้ยาว เห็นหน้าตาเธอโสดงขาบแก้ม
ข้าพเจ้าจึงถามเธอว่า "ร้องไห้ทำไม" เธอตอบว่า "ดังตำรากลอน" คือเธออ่านไปถึง
ตอนทศกวนอูถูกฆ่าตาย นี่เป็นบทสั้นๆ แม้แต่เล่มก้อยซึ่งเป็นด้านวนความเรียงยังกะทบ
กะเทือนใจผู้อ่านให้รู้สึกถึงกึ่งเพียงนี้ รสของวรรณคดีมอญทุกกึ่งเพ็นถอยคำมา
เรียบเรียงได้เหมาะทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพได้เด่น หาได้คำนึงถึงเหตุผลเป็นหลัก
สำคัญนักไม่ สุนทรภู่แต่งเรื่องพระอภัยมณี ตัวละครเริ่มแรกเป็นมาอย่างไรก็เป็นที่
อย่างนั้น ถ้ากล่าวถึงดินสมุทรในภาพที่เกิดแก่ผู้อ่านก็เห็นเป็นเด็กหัวจุกอยู่ตลอด แม้
มีผู้เอาเรื่องพระอภัยมณีไปเล่นละคร ตัวดินสมุทรก็เป็นเด็กหัวจุกอยู่ทุกตอน ถ้าจะเอาเหตุ
ตามหลักทฤษฎาคำสั่งตรเจ้าพิจารณาแล้ว พระอภัยมณีก็เป็นหนังสือที่ใช้ไม่ได้ด้วย
ประการต่าง ๆ นางเงวณสอนให้พระอภัยมณีใช้ตะเกียบคีบอาหารก็ผิดแบบ เกาะ
ลังกาเป็นเมืองฝรั่งก็ผิดตำนาน แต่ผู้อ่านหาได้นึกถึงสิ่งเหล่านี้ไม่ พอจับอ่านใจก็เพลิน
ไปด้วยถ้อยคำที่เป็นกลอนดัดดวยเต็มไปด้วยสัมผัสในซึ่งเป็นรสเพราะ เช่น "เรา
ชายหมายมาดว่าชาติเชื้อ ถึงปะเล่อกจะสู้ดังกัน" กลอน ๒ วรรคถูกใจคนทั้งนั้น
หาใคร่ใคร่ถึงเหตุผลไม่

เมื่อวรรณคดีมดกษณะเช่นนี้ ข้อสำคัญจึงอยู่ที่ผู้อ่าน อีกประการหนึ่ง ตามธรรมดาผู้อ่านวรรณคดีในเล่มเดียวกันย่อมได้รู้ต่าง ๆ กัน ขึ้นอยู่กับภูมิของ ผู้อ่าน ผู้อ่านที่มีภูมิสูงย่อมได้รู้ทั้งเชิงกลอนและใจความสำคัญด้วย ส่วนผู้อ่านที่ ภูมิต่ำก็ได้แต่รู้เพราะของกลอนว่ามันคล้องจองเป็นที่ชอบใจเท่านั้น ส่วนข้อความ ตรงไหนไม่เข้าใจก็ช่างมัน อ่านฟังกันแล้ว ๆ ไปอย่างนั้นเอง

หนังสือพระอภัยมณีไม่สู้จะมีคำยากและข้อความลึกซึ้งนัก ใคร ๆ อ่าน ก็เข้าใจ เช่นนกมัจจุเรียกว่ากลอนตลาด ไม่เหมือนวรรณคดีอื่นที่มีข้อความและ คำยาก ต้องคิด ต้องเปรียบเทียบจึงจะรู้ เช่นโคลงนิราศนรินทร์ว่า

พวงจาวเจ็ดแฉ่มแก้ว จักรพรรดิ พี่เขย

ดมดมอดมรวรตน แหงแท

จำเรณูจำเรศวรดีด สังวาล

เตียงเตียงคันทาแพ ภาวนฤทา

ข้อความในโคลงบาทที่ ๓ คำสำคัญอยู่ที่จาว ถ้าไม่รู้จักเลยไม่เข้าใจว่า นายนรินทร์หมายความว่าอะไร เท่าที่สอนกันมาในโรงเรียน ก็สอนกันไปอย่างนั้นเอง หมายความว่าจาวมะพร้าวจาวตาลบ้าง ซึ่งมันไม่มีความหมายกับความจริงใจของ กวีเลย ถ้าเป็นผู้อ่านที่มีภูมิ แม้ไม่รู้ว่าคำจาวแปลว่าอะไร เขาก็ต้องเอาคำในบาทที่ ๓ นี้มาเปรียบเทียบกับพิจารณาเอาความหมาย นายนรินทร์พูดเปรียบเทียบ อย่างถึงแกวของจักรพรรดิ ทำวจักรพรรดิมีแก้ว ๘ ประการมีนางแก้วเป็นต้น นาย นรินทร์แต่งนิราศในเรื่องจากที่รักคือผู้หญิง เมื่ออ้างถึงแกวจักรพรรดิก็ต้องหมายถึง นางแก้ว แก้วอื่น ๆ เช่นขุนพลแก้ว ช่างแก้วหาได้เกี่ยวข้องกับความจริงใจของนาย นรินทร์ไม่ เพราะฉะนั้นจาวในที่นี้หมายความว่าถึงผู้หญิง

ผู้ที่มีภูมิเป็นนักภาษาก็จะค้นคว้าในทางภาษา คำว่าจากภาษาไทยเก่า ๆ แปลว่าดอกไม้ตูม ส่วน จี แปลว่าดอกไม้บาน ในหนังสือเก่า ๆ ใช้รวมกันว่า จากจี ก็มี ตามธรรมชาติของดอกไม้ก็เปรียบเทียบกับดอกไม้เป็นผู้หญิง เช่นบทกลอนอื่น ๆ ก็ว่า “โอเจ้าดวงดอกไม้พามณเฑียรทิพย์” ดังนี้ เป็นต้น

ถ้าเข้าใจความหมายของกวีผิดไป รสของวรรณคดีตรงนั้นก็ไม่มี หรือมีก็มิอย่างผู้อ่านเขา ๆ เข้าใจเขาเอง ซึ่งหาใช่ความตั้งใจของกวีไม่

ในหนังสือลิลิตเขมรคำ มีโคลงบทหนึ่งตอนที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชเสด็จทางชลมารคพรรณาถึงกระบวนเรือในกองทัพ ในเล่มนี้เป็นแบบเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าดังนี้

เกดอนกลาดคายคงเรียบ	เรือเรน
เรือพระครูฤๅษเคนทร	เช่นแก้ว
เรือเคียรัดควเพียบเพ็ญ	ชาวถิ่น
คุมคู่คอยเสด็จเสด็จ	เกดอนกลาดคายชบวร ฯ
ในหนังสือท้าวเจ้ามี	แต่ไม่ใช่แบบเรียน
ถนนรองเมือง	มณฑลแพกกันคงน
เกดอนกลาดคายคงเรียบ	เรือเรน
เรือพระครูฤๅษเคนทร	เช่นแก้ว
เรือเคียรัดควเพียบเพ็ญ	ชาวถิ่น
คุมคู่คอยเสด็จเสด็จ	เกดอนกลาดคายชบวร ฯ
ขอให้ท่านลองพิจารณาคำที่แตกต่างกัน คือ	เช่นแก้วกับเช่นแก้วในเชิง
รสของวรรณคดี	

คำแปลของหนังสือแบบเรียน เช่น แก้ว แปลว่า คายแก้ว แต่ถ้าจะพิจารณาถึง
ถึงความนิยมและความหมายของคำแก้ว เช่น ไม่ใช่กิริยาที่หมายความว่า คาย เช่น
เป็นกิริยาที่ทางลงไปอย่างแรง หมายความว่าถึงทำให้แตก ทำให้ตาย ประหารลงโดยแรง
ผิดกับความหมายของคำว่า คาย ส่วนความนิยมที่ใช้กันมานาน คายแก้ว มักจะหมาย
ถึงมังกร แต่ในพุทธศาสนาหมายความว่าพระยา คือ นาค ถ้าจะเทียบทางอนุโลมว่า นาค
กับมังกรมันก็ตัวเดียวกัน แต่ข้าพเจ้าก็ยืนยันเถียงว่าคนละตัว ความจริงทั้งมังกรและ
นาคเราก็ก่อนเคยเห็นด้วยกัน แต่ดูตามรูป ฤษ มันแปลว่า ชนค เมื่อเอา ค ซึ่งแปล
ว่าไปเติมเข้าข้างท้าย ก็แปลว่าไปด้วยชนคหรืออย่างไทย ๆ ก็แปลว่าไปด้วย ซึ่ง
เป็นกิริยาของพวกงู แต่มังกรไม่เคยได้ยินว่ามีชนค ไม่เคยได้ยินว่าไปด้วย เพราะ
เป็นสัตว์ที่อยู่ในน้ำ เพราะฉะนั้น เช่น แก้ว ว่า คายแก้ว จึงกลืนไม่ลง คราวหนึ่งเอา
คำในเล่มอื่นซึ่งว่าเช่น แก้วมาพิจารณาดูบ้าง เช่น แปลเอาความว่าประหารตามที่
กล่าวมาแล้ว แก้ว แปลว่า ถัด, อาจหาญ คำว่าเช่น แก้วก็แปลว่าประหารความ
กลัวให้หมดไป คือ เรือครุกับเรือนาคในขบวรทัพเรือของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็น
ดำน่าเกรงขาม ทำให้ข้าพเจ้ามิควรเห็นเข้าแล้วก็กลัวเกรง ความกลัวที่มีอยู่ในตัวก็หมด
ไป แปลเอาความเช่นนั้นจึงจะได้รสของวรรณคดี และความหมายของแก้ว ส่วนเช่น
แก้วก็กลายเป็นเช่นแก้วนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่าผู้อ่านไม่เข้าใจความหมายของคำเช่น
แก้ว จึงเปลี่ยนมาเป็นเช่นแก้ว ง่ายดี แต่หนักใจไม่ว่า เช่น แปลว่า คาย นั้น หา
มีนักภาษาศาสตร์รับรองไม่

ดวงวรรณคดีนี้มีประวัติที่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงเขียนเรื่องนี้โดยมิควรใจคอ
แทน แต่จะเป็นที่ถูกละใจของดวงวรรณคดีหรือไม่ ข้าพเจ้าไม่รับรอง

ศิระศรียานนท์

ตั้งคมจอมบาย !

ของ
เจ้า สตะเวทิน

ตั้งตำราพาซื้อขอกความรัก
คเหว่าเจ้าได้แต่เพดกระไร
ส่วนแม่กากกใช้ให้คเหว่า
พักเป็นคณกนน้อยกลอยใจตน
หลงว่าลูกผู้รักเป็นนักษนา
เผ่ากนอมกต้อมเกลยงเดยงอบรม
ยอมเห็นอยยากกรากกว่าไปน้าเหยอ
เขามกปกผงกหวัมัววาวณ
สอนเท่าไรไม่ร้องกาน่าปลาด
แม่กาจรูได้หะเท่หักด
สหายเอ๋ยอย่าเย้ยแต่กาเขลา
ชายอาภัพรับดูขูเซตขูแทน
เผ่าพระวงหลงกนอมมีอมรัก
แต่เมยทราวมในกามกร์ทากด
นางเมยงามคความทนรณคณหา
เกิดกับขูหรือกับผัวจะกตวโย
ผัวค้อกาชู้คเหว่าเราเปรียบได้
มนุษย์สัตว์ดวงหลงกนงเง

ไม่ประจักษ์ความจริงกึงตั้งดัย
แอบมาไซได้วังเปิดองกึงด
หลงโงะตาไม่รู้เดศอาเภทผล
คใจจนดุดใจได้ถูกลม
หลงว่ากาถูกกักปรีดาสม
ประคบประหวมเช่นลูกในอุทร
เอามาเผอนกนน้อยค้อย ๆ บ่อน
ตั้งเดยงสอนให้ร้องกาประดำตน
เพราะผิดชาติใช้กาน่าวงน
ก็อายจนดุดอายกลายเป็นแค้น
มนุษย์เรายังกว่ากาน่าอายเด็น
เพราะใจแม่นหมายสนิทคิตดุกตน
หวงสืบคักคสืบคระกตมบุญผล
คบเขาคณอนเป็นขูขุ่นขูใจ
ไม่รู้ว่ถูกเกิดกับชายไหน
มีผัวได้เป็นประกันไม่ทวนเดย
ใช้กระไรคี่ลขรรคมคำจริงเหอย
นิจจาเอ๋ยตั้งคมจอมบาย !

เอราวัณ

อินทรีคิบัติเป็นกาบิน

เหมือนองค์อมรินทร์

ทรงศเอราวัณ

ช้างนิมิตฤทธิแรงเข่งขัน

เผือกผ่องสีพรรณ

สีสังข์สอาดโอฬาร

เศียรหนึ่งเจดง

สามสิบสามเศียรโสกา

เศียรหนึ่งเจดง

ดั่งเพชรรัตน์รู้

สระหนึ่งข้อมมี

งาหนึ่งเจ็ดใบอชว์ณ

สระหนึ่งข้อมมี

เจ็ดกอบลันดาล

สระหนึ่งข้อมมี

กอนหนึ่งเจ็ดดอกดวงมลาย

ดอกหนึ่งแบ่งบาน

มีกลีบได้เจ็ดกลีบผกา

ดอกหนึ่งแบ่งบาน

กลีบหนึ่งมีเทพธิดา

เจ็ดองค์โสกา

เน้งน้อยล้ำพานงพาล

เจ็ดองค์โสกา

นางหนึ่งข้อมมีบิหาร

อีกเจ็ดเขาวนาลัย

ล้วนรูปนิมิตมารชา

อีกเจ็ดเขาวนาลัย

๑ ๑ ๑

พระราชนิพนธ์รัชกาลที่ ๖

เมื่อเอ๋ยถึงเอราวัณ ใคร ๆ ก็รู้ว่าเป็นช้างของพระอินทร์ เสด็จมาแห่ง
เมืองฟ้าชั้นดาวดึงส์ ช้างของคนรู้จักกันแพร่หลาย เพราะพวกเราชอบใช้ แต่
ไม่ใช่ใช้ผิดไม่ลากของ ชอบใช้เพราะรัฐบาลท่านออกตราเอาภาษีพิมพ์ไว้ในเงินเหรียญ
และเงินกระดาษหรือชนบทใครคนทุกวันนี้ นอกจากนั้น ช้างเอราวัณยังท่องเที่ยวเขา

มาในวงวรรณคดีของไทยหลายเรื่อง แม้จะไม่ได้มาด้วยตนเอง ก็มาด้วยการแอบอ้าง ดังเรื่องปรากฏในคำพากษ์เขราวณช้างต้น และบางคราวก็ไม่ได้มาเต็มตัว มาแต่เพียงครึ่งตัวก็มี ดังข้อความตอนที่ถูกกล่าวถึงข้างทรงของพระมหาอุปราชในหนังสือเตลงพ่ายคือไปน

ไอยราฤทธิเลิศล้ำ

ลือคิน

คุดังพาหนะอินทร์

เอี่ยมฟ้า

อาจคำกษอรินทร์

รอนชีพ

ชาญสักขีท้าวภูเกล้า

กลั่นแฉกกลางสมร

ที่เรียกว่า ช้างของคน ไม่ใช่ตัวนั้น ก็เพราะช้างเขราวณไม่ใช่ตัวจริงจាន แต่เป็นเทพยดา ในเมืองพำนักท่านว่าไม่มีตัวจริงจานแต่ตัวน้อยตัวใหญ่อยู่โดยมีตัวแต่เทพยดาทั้งหมด ที่ว่าเช่นนั้นก็แปลกอยู่ เพราะไม่ใช่มีแต่ช้างเขราวณอย่างเดียว อย่างอื่นก็มีอีก เช่นม้าทรงสี่เหล้งของท้าวไพศมหาราช มุขเทวดาประจำทิศเหนือ และตัวทรงของพระอิศวรและพระพญาคบขัน เป็นต้น ถ้าว่าในเมืองพำนักแต่เทพยดาทั้งหมดแล้ว ช้าง มี ตัว ทว่านักเป็นเทพยดา แต่บังเอิญมีรูปร่างคล้ายตัวจริงจานในเมืองมนุษย์เท่านั้นเอง แต่ที่แท้ท่านเป็นเทพยดาทั้งสิ้น และความจริงก็เป็นเช่นนั้น เพราะเขราวณหรือไอยราวณยามปรกติก็เป็นเทพบุตร คือเมื่อพระอินทร์ประสงค์จะช้างเล่น นั้นแหละเขราวณจึงจะจำแดงแปลงองค์เป็นช้างเผือก ตอนเป็นช้างนั้นชื่อว่า ไอยราพต แต่พอกระโดดเรียก เขราวณ ตามชื่อในชาติเดิม

พระอินทร์เจ้าของช้าง ตามคำร่ำว่าสูง ๖,๐๐๐ วา หรือ ๓๖ กิโลเมตร ฉะนั้นไอยราพตท้าวทรง จึงไม่ใช่ช้างชนิดสูง ๖ ศอกเศษอย่างในเมืองมนุษย์ แต่สูงถึง ๓๒,๐๐๐,๐๐๐ วา หรือ ๒,๕๐๐ กิโลเมตร สูงกว่าภูเขาทอง ๓๓,๓๖๘ เท่าเพราะ

ภูเขาทองสูงเพียง ๓ เด็น ๓๘ วา ๒ ศอก และสูงกว่าเขาเจดเรตย์ยอดสูงสุดของขุนเขา
หิมลัย ๒๖๕ เทา ถ้าเขาไอยราพคมาตั้งในเมืองไทย ไม่ว่าจะเป้นตามยาวหรือตาม
กว้างแล้วแต่จะเลือกตั้ง ก็จะได้แผ่นดินเดียวกัน เพราะเมืองไทยจากเชียงราย
เหนือสุด ไปถึงนราธิวาสใต้สุด ยาวเพียง ๓,๖๓๒ กิโลเมตรเท่านั้น

ไอยราพคมีใช้ตั้งอย่างเดียว ยิ่งใหญ่โตเสียด้วย ความยาวจากวงวดตลอด
ทางไม่ปรากฏ แต่ลำพังหัวใหญ่หัวเดียว ซึ่งมีชื่อโดยฉะเพาะว่า พระสุทนต์ นั้น
ก็กว้างใหญ่ไพศาลถึง ๒๔,๐๐๐,๐๐๐ วา หรือ ๔,๘๐๐ กิโลเมตร มีพื้นที่มากกว่าเมือง
ไทยเสียแล้ว เพียงแต่หัว ๆ เดียวก็กว้างถึงยังกว้างขวางถึงอย่างนี้ ถ้าตัวคงจะยาว
ใหญ่ขึ้นอีกเท่าตัว คิดถึงสัดส่วนของไอยราพคแล้ว ดูปร่างเป็นช้างแปลกพิสดาร

เพราะส่วนกว้างเป็น ๒ เท่าของส่วนสูง หลังคามองเห็นเป็นช้างแบน ๆ มากกว่าเป็น
ช้างสูง และดูท่าจะเทอะทะมากกว่าจะสง่าผ่าเผยเหมือนช้างในเมืองมนุษย์

เวลาพระอินทร์จะเสด็จไปไหน มีใช้ทรงคอยช้างหรือหลังช้าง แต่ประทับ
ไปในปราสาทแก้ว และปราสาทที่มีตั้งอยู่บนหลังไอยราพคเหมือนอยู่บนช้างธรรมดา
แต่อยู่บนหัวที่ชื่อว่าพระสุทนต์ ปราสาทที่ก่อกว้างสูง ๑๖ กิโลเมตร และมีแท่นประ
ทับของพระอินทร์ประทับฐานอยู่ในกว้าง ๑๖ กิโลเมตรเช่นเดียวกัน ปราสาทแก้ว
นั้นนั้นฐานกว้างลงรากฝังเข็มลงไปในตัวไอยราพค เพราะสร้างไว้สูงนัก สูงกว่า
คิระฟ้าเอมไพร์สเคปบดถึงของอเมริกาถึง ๔๒ เทา คงไม่ใช่ตั้งอยู่เฉย ๆ มีฉนวน
แล้ว เวลาไอยราพคพาพระอินทร์ท่องเที่ยวลอบกินลมรอบ ๆ เขาพระสุเมรุ ความสูง
ตะเทือนอาจจะทำให้ปราสาทแก้วล้มทะลาย เพราะแม่แต่อาคารคา ๆ ลงรากคอกเข็ม
สร้างด้วยเฟโรคอนกรีต แข็งแรงกว่าแก้วแท้ ๆ ยิ่งรากฝังลงไปมากได้

ไอยราพคเป็นช้างประหลาดทนานองสัตว์ประหลาดทะเลของนาออคเกนส์ต่างค

ตามงานวัด ค้อมหัวถึง ๓๓ หัว หัวใหญ่อยู่กลาง ๓ หัว หัวรอง ๒ หัวอยู่ข้าง ๆ นอกนั้นเป็นหัวน้อย ๆ อยู่ถัดเข้าไป ถ้าเชิญโยยราพตามยันด้วยรูปหน้าตรง ก็จะได้เพียงหัวใหญ่และหัวรองรวม ๓ หัว ดังรูปที่เราเคยเห็นบ่อย ๆ และก็เพราะเช่นนั้นกระมัง เราจึงเรียกโยยราพว่า ข้างสามหัว และเมื่อโยยราพค้อมหัวถึง ๓๓ หัวเช่นนั้น ปรางค์มหาปราสาทก็ทรงจะไม่ม้องคเคียวระเหบนหัวพระสุทนต์เท่านั้น เพราะจะครุ่น ๆ ไปทุก ๆ หัวคงจะมีปราสาทเล็กปราสาทน้อยประคิษฐานอยู่เช่นเดียวกัน

ข้างขรรคมามั่งจอกข้างวงข้างละอัน แต่ข้างเทพยดาทักถ้วนแต่ละหัวมั่งถึง ๘ อัน รวมทั้งหมดโยยราพค้อมมา ๒๓๓ อัน หัดบ้านักดูแล้วทำให้เห็นแน่ชัดว่า งาของโยยราพคงออกมีคปรกติ เหมือนเขี้ยวของคนทั้งอกไม่เป็นระเบียบ ถึงจะพยายามดึงในแง่ใด คือ ดึงจากแบ่งงาแต่ละหัวให้ออกข้างวงเป็นคู่ ๆ ก็ได้เพียง ๓ คู่ ๖ อันเท่านั้น เหลือเศษอีก ๓ ซึ่งคงจะงอกแซมออกมาข้างใดข้างหนึ่ง

งาแต่ละอันยาว ๘๐๐ กิโถเมตร มีใช้สั้น ๆ เพียงแต่งงาโยยราพอันเดียว ถ้าจะเอางาข้างเมืองมนุษย์มาวางเรียงค่อ ๆ กันเข้า ก็จะต้องใช้ข้างราว ๓๐,๐๐๐ ตัว ซึ่งเห็นจะเกือบหมดจำนวนข้างในโลก และเพราะงาโยยราพยาวใหญ่เช่นนั้น บนงาจึงมีสระขนาดใหญ่ตั้งอยู่ได้งาละ ๘ สระ รวมสระทั้งสิ้น ๓,๖๓๒ สระ แต่ละสระมีบัว ๘ กอ รวมกอบัว ๓๓,๓๓๘ กอ แต่ละกอมักดอกบัว ๘ ดอก รวมบัว ๒๖๖,๖๖๔ ดอก แต่ละดอกมีกลีบ ๘ กลีบ รวมกลีบ ๕๕๔,๖๓๓ กลีบ คิด ๆ ดูแล้วก็คล้ายใจทยเลขของเด็ก เรืองกอบัว ๘ กอ ๆ ละ ๘ ดอก ๆ ละ ๘ ปล้อง แมลงภูเข้าไประดังปล้องละ ๘ ตัว แมลงภูต้นหัวคอดละ ๘ ทานองเดียวกันนั้นแหละ

สัตว์ครุณแม่ ๘ ในงาข้างโยยราพยังมีสัตว์เล็กเพียงนั้น เพราะบัวแต่ละกลีบยังมีนางพายนจรมารำพ่อนกลีบละ ๘ องค์ รวมนางฟ้า ๓,๘๘๒,๕๓๖ องค์ แต่ละองค์มีตัว ๘ คอยรับใช้ ๘ นาง รวมตัวใช้ ๒๖,๓๖๖,๘๓๘ นาง รวมดำนโนครว

เพศหญิงของไอยราพค. เพราะเพียรเพียรอยู่ตามง่ามใต้ถึง ๓๑,๐๕๘,๓๓๐ องค์ นอก
เห็นอกว้างยังมีอีกมากนัก เพราะเพียงในปราสาทแก้วแห่งเดียว เวลาคะพระอินทร์
เสด็จไปไหนท่านยังเฝ้าเฝ้ารักไปด้วย ๔ องค์ คือ นางสุธรรมาให้อยู่เบื้องซ้าย นาง
สุธาดาอยู่เบื้องขวา นางสุนันทาและนางสุจิตราอยู่เบื้องหลัง และยังมี นางฟ้าชั้น
ชั้นนอกอยู่ใหญ่อีก ๘๒ นางถัดเข้าไปอีก แล้วว่าแต่ละองค์ยอมมีสาวสรวรค์ก้านัดใน
เป็นบริวารห้อมล้อมแน่นหนา. ฉะนั้น ถ้าจะสำรวจประชากรของไอยราพค. โดยถัดกัน
ตั้งแต่หัวคอดอดหาง โดยไม่นับพวกที่ถือจามร, จามร, แคร, สังข์, ธงแก้ว, ธง
ทอง ฯลฯ ซึ่งห้อมล้อมอยู่รอบๆ ข้างแล้ว เห็นจะเหยียบ ๓๐๐ ล้าน ราวๆ กับ
พลเมืองของประเทศมหาอำนาจนั้นทีเดียว.

ไอยราพค. เป็นช้างพลาย เห็นจะมีนิสัยชอบรับใช้แต่พวกเทพธิดา บนงวง
งาหรือหัวหุ้มเต็มไปด้วยเหล่านางฟ้าแทบทั้งนั้น ในตำรากล่าวไว้ว่า นอกจากพระอินทร์
ซึ่งเป็นผู้ชายแล้ว พระอินทร์อนุญาตแต่เพียงเทพธิดาผู้มีบุญประคุณท่าน ให้หัว
ไอยราพค. ไปได้อีก ๒๒ เท่านั้น และเทพธิดาแต่ละองค์คงจะจนเทพธิดาทองทศทิศเบี่ยน
และไม่ได้จดทะเบียนของท่านไปด้วยอีกไม่ใช่น้อย ที่เราสร้างมโนภาพเรียกกันว่า
วิมานลอย มีคัพพัธน์เลี้ยงเลี้ยงพิณพาทย์และเครื่องดนตรีพร้อมด้วยนางระบำรำร่าย
ยายเยื้องหน้า น่าจะมาจากเรื่องราวของไอยราพค. เอง เพราะมีสภาพเป็นวิมานที่
ลอยไปได้ตามเจตจำนงค์ของจอมเทวดา และเกษมสันต์หรือราชายอนตายก็ใจนัก

ไอยราพค. เทพธิดาองค์คนไม่ปรากฏว่าเคยมีเมีย ทั้งๆ ที่ในครุฑา-
ดั่งดังจะมีช่างแก้วอันๆ ที่ชอบทำยุ่งๆ ในเรื่องเช่นนี้ เช่น ครุฑเป็นต้น ครุฑ นอก
จากจะมีเมียชื่อสดาหะแล้ว ยังยึดตำแหน่งนางกาก็ มีเหตุที่ทรงโฉมของท้าวพรหม
ทศไปอีก การที่ไอยราพค. ไม่ยุ่ง น่าจะเป็นเพราะไอยราพค. เป็นช้างเพียงระยะเวลาที่พระ
อินทร์ต้องการทรงชั่วคราวช่วยยามเท่านั้น พ้นเวลาแล้วก็กลับมาเป็นเฮราวณ เทพ

บุตร ซึ่งมีโอกาสหลุดร่อนอยู่ในหมู่เทพธิดาได้ตามประสงค์ และโดยปรกิติพระอินทร์
ก็ไม่ใคร่จะไปรบกวนทรงช้างนักเหมือนนั้น เปรี้ยวฉ่ำมีเวลาเป็นเทพบุตรมากกว่าเป็น
ช้างไวยราพคดียิ่งนักในระบอบนี้

ช้างไวยราพคดียิ่งๆ ยังไม่พบหลักฐานว่ามนุษย์คนใดเคยได้เห็น ย่อมเป็น
เพราะพระอินทร์ไม่ใคร่จะส่งครุฑพาธาว์รคตลงมาเยี่ยมมนุษย์โลกนั่นเอง เวลาท่าน
ลงมาเยี่ยมโลก ท่านชอบทรงรถหรือเหาะไปโดยดำพังมากกว่าเมื่อครั้ง “ตั้ง-

ความลอบเจาะ” ประชิตนครจำนงค์ พระอินทร์ก็ทรงรถไปเมื่อคราวไปพบกับพระเจด
ต้นนครเชิงเขาอังกศด้วยต้นถั่วไม้กร้าน พระอินทร์ก็เหาะไปโดยไม่ได้อำพาหนะใดๆ
แต่ไวยราพคตก็พลอม มีพระลักษณะและพละกำลังเคยได้เห็นครั้งหนึ่งคราว “ตั้ง-

พรหมาดิศร” ครึ่งหนึ่งกับการรณราชก็จะแปลงตัวเหมือนช้างไวยราพคตจริงๆ อย่าง
แนบเนียน พระลักษณะจึงหลงเชื่อสนิทจนเต็มองค์ เมื่อโอกาสให้อินทรชิตซึ่งพลอม
เป็นพระอินทร์นั่งมาบนหลังช้าง กระหน่ำด้วยศรพรหมาดิศรจนดับ หนุมานยอชุน

ก็ถืองโกรชนักโกรชหนา จนถึงแก่ขี้นาคาพระอินทร์พลอมว่า
“เหตุใดไปเข้าด้วยพวกยักษ์
จะล้างชีวันให้บรรลัย
ว่าพาลาแผ่นดินไหนไหน

งานหนักพอพระชาเอราวัณ
มาแปลงผลาญพระลักษณะทั้ง
จงสาใจอินทราที่อาธรรม
ขึ้นตีความญายุทธาอาสัญ

ชิงกันสรศักดิ์มีชวาน”
----- รามเกียรติ์ พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๒

เมืองรอง

กษัตริย์

กษัตริย์

กษัตริย์

กษัตริย์

กษัตริย์

กษัตริย์

กษัตริย์

กษัตริย์

กษัตริย์

ยาสีฟัน “คาโบแลกซ์” สีแล้วฟันขาวสะอาด

ใช้ “คาโบแลกซ์” ทุกๆ เช้า ฟันของท่านจะเป็นเงางาม

อิตาลี ของเชกสเปียร์

เกษม

ข้อความต่อไปนี้เก็บมาจากหนังสือ World Digest ภายใต้วรรณคดีเรื่อง อิตาลีของเชกสเปียร์ ซึ่งกล่าวถึงทหารนิวส์แลนด์ที่ได้มีโอกาสไปเหยียบประเทศอิตาลี และได้ทำการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ได้ออกความเห็นในฐานะเป็นผู้ที่ได้อธิบายลักษณะภูมิประเทศของอังกฤษเช่นเชกสเปียร์และ (Bard) บารด์มาแล้วว่า "เชกสเปียร์รับพร่องในความรู้เรื่องเมืองอิตาลีไม่น้อย" เช่น :-

ในเรื่อง The Two Gentlemen of Verona เชกสเปียร์ได้แต่งให้ตัวละครสองคนเดินทางในดอมนาร์ดี (Lombardy) โดยทางทะเล เพื่อจะด้วยเห็นจะถึงไปว่าน้ำทะเลเอเดรียติก (Adriatic) และเมดิเตอร์เรเนียน (Mediterranean) มิได้เคยขัดขวางคนพเนจรแห่งดอมนาร์ดีเลย

ในเรื่อง เทมเปสต์ (Tempest) เชกสเปียร์แต่งให้โปรเปโร (Propero) ลงเรือจากเมืองมิลาน (Milan) ซึ่งชาวเมืองหนึ่งมอกมากมายที่ไม่เคยเห็นทะเล ถ้าหากผู้ใดเคยเห็นทะเลด้นนั้นคงเดินทางกันนานกว่าจะถึงทะเล

ในเรื่อง The Taming of the Shrewd อีกเรื่องหนึ่งที่เชกสเปียร์ไม่รู้อะไรที่เอาเมืองปาตัว (Padua) ไปตั้งไว้ในดอมนาร์ดี และให้พระเอกของเขาคนหนึ่งเดินทางโดยทางทะเลจากปาตัวตรงไปปิซ่า (Pisa) ที่เดียว แทนที่จะเดินไปตามทางทะเลเอเดรียติก, ไอโอเนียน (Ionian) และทิวเรเนียน (Tyrrhenian) ตามลำดับ "

แต่เขาก็คงไม่ลืมที่จะกล่าวเสริมท้ายไว้ว่า "ด้วยความรอบรู้ในเรื่องของมนุษย์อย่างน่าพิศวงของเชกสเปียร์ ประกอบกับความสามารถในการวาดภาพฉากต่าง ๆ ในต่างประเทศ ช่วยให้เชกสเปียร์นำเอาสิ่งที่ได้ยินได้ฟังหรือได้อ่านมาวาดประเทศทั้งประเทศได้อย่างชัดแจ้ง การสร้างมโนภาพแห่งความเจริญรุ่งเรืองของ

เมืองหนึ่งเมืองใดจนจากหนังสือซึ่งผู้อื่นได้แต่งไว้ ย่อมนับว่าเป็นลักษณะของ
 อัจฉริยะบุรุษ และเชกต์เบียร์ ก็มีลักษณะ ของอัจฉริยะบุรุษ แท้เพียงอัจฉริยะบุรุษอื่น
 ทงหลาย”

เมื่อเปรียบเทียบความรู้ ในทางภูมิศาสตร์ระหว่างเชกต์เบียร์กับสุนทรภู่แล้ว
 ก็ดูไม่มากไม่น้อยกว่ากัน ถ้าพูดถึงศัพท์หรือโวหารสุนทรภู่น่าจะมีมากกว่า เพราะ
 ใคร ๆ อ่านหนังสือออกก็รู้เรื่องอย่างซาบซึ้ง ไม่ต้องหาครูมาแปลอย่างเมื่ออ่าน
 เรื่องของเชกต์เบียร์ ถ้าพูดถึงการสร้างมโนภาพแล้วสุนทรภู่เป็นยอดเยี่ยมสามารถ
 เขียนให้ผู้อ่านเห็นตามไปได้เป็นอย่างดีเป็นคุณเป็นตะ แม้จนถึงบทกวีจรรยาภาน่าจะนับได้ว่า
 ไม่เป็นที่ต้องของใคร สรุปความว่าสุนทรภู่มี่ลักษณะของอัจฉริยะบุรุษแท้เพียงอัจฉริ-
 ะบุรุษอื่นทงหลายตามหลักของฝรั่งว่า

“ววงวรรณคดี” ออกทุกเดือน

เชิญอ่านววงวรรณคดี

ผู้เล็งผลเลิศ

ถึงพจกตรเขตรื่นแหม่มเช่นแจ่มจันทร์

ถึงเนตรเธอเทียมดมน์มื่นดังไฉ

ถึงโอษฐ์เธอเพราพรหมยมละไม

เธอมีใช้ขวัญชีวิตมิกคชรม

ถึงใจเธอเมตตาปราณีแท้

คิดเผื่อแผ่ผู้ทุกข์ให้สุขสม

ฉันขออวยพรเธอบอกรักชดอวรณ์

ไม่นิยมเลยหัวใจปราณี

ถึงคุณงามความดีเธอมีอยู่

เป็นดังชูเชิดหน้ามวัก

ฉันมิสู้สนใจฉันใด

แม้นไม่มีเธอเฝ้าคอยเอาไว้

ถึงแม่เธอสูงศักดิ์อัครฐาน

เข้างดงคมเขี้ยวขวานชิงชานไช

ถ้าไม่กล้าวกถ้อมฉันจะพริบไช

ดังคมศักดิ์สูงเท่าไรไม่ชมเลย

ถ้าเพียงเธอมีเป็นทวิ

ฉันก็จักพินใจไม่อยู่เลย

จะประกาศเกียรติคุณของทราชมัย

ไม่เบื่อเอ๋ยพรรณนาคุณค่านาง

“แสงกรานต์”

แม่ทั้งหลาย

แปลจากต้นฉบับภาษาจีน ของล่อว์ฮวาเจิง

“หิมาลย์”

ในหมู่บ้านชนบทที่ประสบเหตุการณ์จลาจลมาแล้ว, ในกลุ่มของสภาพที่
ถวนแล้วไปด้วยบ้านร้างรวงพวง วันหนึ่ง ๆ จะมีแค่ควันไฟพุ่งขึ้นอย่างเป็นกลุ่ม
บาง ๆ เพียงไม่กี่กลุ่ม. ความบางของจำนวนผู้คนท้อภัยอยู่ พอจะนึกมองเห็น. ไม่
ว่าท่านจะย่างกรายเข้าไปในหมู่บ้านชนบทใด ๆ ก็ตาม ที่ตั้งที่มักจะได้พบเห็นเสมอ
ก็คือการที่เด็ก ๆ ชนบทจนถึงโตโตเต็นอยู่ไปมาตามหว่าง คันทาหรือในไร่ในสวน
หรือไม่ก็หอมหนัสดมหลังหรือเดินตามล้อเลื่อนอาการเคื่องของบ้านมิใช่หรือ ?
ตามหมู่บ้านถ้าหากไม่มีเด็ก ๆ ก็ไม่น่าจะเป็นหมู่บ้านอยู่ได้ แต่ในหมู่บ้านชนบทที่
ประสบเหตุการณ์จลาจลมาแล้ว มีเพียงแต่เด็ก ๆ กลุ่มน้อยคอยทวงดูจากท่านเสีย
ด้วยซี !

ณ หนึ่งหมื่นห้าร้อยไมล์ ๓๐ ปีอาศัยอยู่คนหนึ่ง พอพบเห็นใครเขาจะ
กล่าวถึงวอนชนว่า “ท่านผู้ใจบุญผู้แทน ขอให้ท่านกรุณาเรียนกับนายผู้หนึ่งด้วยว่า
ขอถูกรื้อคนมาเถะ ถูกรื้อคนทั้งแถวด้วยเลือดฝาดายเลือด สวมหมวกรูปหัวเดือน
แหดะถูกรื้อนะ”

ลูกของห่อถ่อนถูกรื้อทหารที่ก่อการจลาจลฆ่าตายไปหลายปีแล้ว แต่ห่อถ่อนไม่
เคยลืมเลย ขณะที่นายทหารชกดาพอนให้กร้ายออกจากฝัก เด็กผู้แต่งกายด้วยเสื้อ
ฝาดายเลือดทำง่ารณยังกลัวกลัวมอทั้งสองจะให้ห่อถ่อนเข้าไปเยี่ยม ขณะที่ห่อถ่อนจะวิ่ง
เข้าไปรับนั้น ความรู้สึกของห่อถ่อนได้บวหายไปกับพร้อมกับแสงอาทิตย์ในยามพลบนั้น
อันศักดิ์สิทธิ์ ประดิษฐ์ ! ยังจะมีอะไรอีกเล่าที่เราต้องคิดถึงไปกว่าการที่ผู้มาพรากเขา

ถูกคนเดียวจากอกของแม่ห่มายไป ซ้ำยังฆ่าตายเสียคือหน้าต่อตาหล่อนอีก? จะให้
หล่อนเก็บงำเหตุการณ์ในใจ ในความทรงจำของหล่อน ด้วยอาการดูเศร้าหมอง เมื่อหล่อน
กลับพ้นคนชนมามากนั้น ดูจะเป็นการยากไปกว่าที่จะหาอะไรมาซ่อนงำเอาดูนะรู้ให้ได้
มีชีวิตเสียอีก

ในบ้านของหล่อนเช้าของเบ็ดเตล็ดกลางเรียงราย ศึกตาที่ถูกของหล่อนเคย
เล่นกรวมอยู่ด้วย ในยามพลบ หล่อนมักหยิบเอาของแต่อย่างชกชกตกไว้ในอ้อม
แขนแล้วกล่าวว่า "ลูกของแม่ แม่ทำไมจะไม่ช่วยลูกบ้างลูก? เดียวลูกถูก
ขยี้ในอ้อมแขนแม่แม่แล้วอย่าดังเสียงไป ประเดี๋ยวจะมีคนมาแย่งเอาลูกไปเสียอีก"
แต่ที่ว่าเมื่อยามพลบได้ผ่านพ้นไปแล้ว หล่อนก็รู้สึกตัวซนทันที รู้ว่าที่หล่อนชกตก
อยู่นั้นไม่ใช่ลูกของหล่อน.

ฉนั้นหล่อนออกมาตามหา "ชีวิต" ของหล่อนอีก ความดำงของแสง
เดือนส่องตาหล่อน ทำให้หล่อนเดินเข้าไปถึงเชิงเขาที่อยู่หลังหมู่บ้านอย่างไม่รู้ตัว.
เขาลูกนั้นจะเป็นเวลากลางดึกมันน้อยคนนักที่กล้าเข้าไปถึง อย่างที่แต่ในเวลาค่ำคืน
แห่งคิมหันตฤดู ซึ่งต้นหญ้าถูกขานานาพรรณชนปกคลุมไปถึงจนกระทั่งทางเดิน
เล็กๆ ของผู้คนหาไม่พบอย่างนเลย หล่อนไม่สะทกสะท้านเลยแม้แต่น้อย นึกถึงตน
ไม่แฉะเหงาฉลลลคอยๆ ไต่ขึ้นไป.

หล่อนนั่งพักอยู่บนหินใหญ่ก้อนหนึ่ง หล่อนแฉ่ได้ยืนเสียงเด็กร้องให้
ยังไม่ทันที่หล่อนจะพิจารณาให้ถี่ถ้วนเสียก่อนก็ร้องขึ้นมาว่า "ลูกของแม่ ลูกหลบซ่อน
อยู่ที่ไหนหรือ? แม่มาแล้ว ขยายร้องให้ไปเลย"

หล่อนลงจากหินใหญ่ มุ่งไปตามเสียงที่แฉ่เสียงมา ไต่เข้าไปในถ้ำแห่งหนึ่ง
ซึ่งอยู่ใต้หิน แต่ทว่าภายในจะมีอะไรสักอย่างที่หาไม่ หล่อนอ่อนเพลียเหลือเกิน ไม่
สามารถจะได้ออกมา จึงเลยนอนคว้างแรมอยู่ในถ้ำคนหนึ่ง

เขาร่างขณะเห็นหน้าคน จิตใจก็ยิ่งเลือนลางผิดปกติ หัดอนนั่งอยู่บน
หิน เฝ้ารอแว้งของเค้กรอให้เมื่อก่อนนั่งคงก้องอยู่ในหู ด้วยเหตุนี้เป็นการสะท้อนใจ
หัดอนนั่งบน ธารน้ำ หัดอนที่เพิ่งไม่ได้ออกจากกลุ่มเมฆอนบาง ๆ ก็หมดกำลังใจ
จะแผดเผาหยาดน้ำตามใบหน้าและที่ปลายจมูกของหัดอนให้เหือดแห้งไปได้ ขณะ
ที่หัดอนระงับใจเหมือนมอญ เหลือบเห็นเด็กแดงตัวด้วยเสื้อผาดายเสื้อหนึ่งอยคนหนึ่ง
บนระงับหินตรงข้ามหน้า เค้กรอจ๋า ! หัดอนคิดไปเสียแล้ว ทนอยู่ตรงข้ามหน้า มัน
เป็นลูกเสื้อตัวหนึ่ง เสื้อของมันเป็นสีมาจากด้านตรงข้าม คล้ายเค้กรอให้ หัดอนรีบ
ผลัดไปจากหินมอญทันที มีคำนึงถึงว่าเหตุที่คนกลางอยู่นั้น จะมีความดกมากน้อย
เพียงไร แต่ว่าเป็นป้ายไต่ไปให้ถึงเท่านั้น เพราะหัดอนด้วยนาศางคองเขายังไม่แห่ง
ถึงที่หัดอนเหยียบย่างยักเหยียดจนเต็มไปด้วยความถี่ พอลงคตมือหัดอนก็ไถลหล่น
ลงไปทันเหว.

หัดอนส่งไปเป็นนานจึงกลับพบคนนั้น การได้รับบาดเจ็บย่อมหนักไม่แพ้
แต่ทว่ายังพอจะเดินเหินได้ หัดอนไต่คานค่อไป เหลือบเห็นโครงกระดูก ๆ โครง
หนึ่งปรากฏขึ้นทางขวา

“ลูกของแม่ เมื่อก่อนยังร้องไห้อยู่บนเขาไม่ใช่หรือ? ทำไมพอแม่มาซ้ำไป
หน่อยเดียวลูกจึงกลายเป็นอย่างนี้ไปเสียแล้ว?” หัดอนชันโครงกระดูกขึ้นอุ้มแล้วพูด
“โอ! ลูกชั่วชีวิตยากเข็ญของแม่ ทำอย่างไรแม่จึงจะแก้ไขลูกได้เล่า?” ความทุกข์
โศกจะมีอยู่เพียงใดก็ตาม แต่ทว่านั่นแต่หัดอนได้สูญเสียลูกไปแล้ว กล่าวได้ว่า
นี่เป็นครั้งแรกที่หัดอนได้รับความปลอบใจ

ตั้งแต่เข้าจนคำ หัดอนนั่งอยู่บนตลอมมา มีเพียงแต่ไม้รูดักหิว แม่แต่
น้ำก็ไม่ได้มาดื่มถ้าเคย คงดาวประปรายเย็นแสงออกจากท้องฟ้าแล้ว วนวน
ก็ไต่ผ่านไปภายใต้ความปลอบใจของหัดอนด้วยประการฉะนี้

ทันใดนั้นหล่อนนึกถึงเทพนิยายที่มีผู้เล่าให้ฟังเมื่อสมัยเด็กๆ จึงลุกขึ้นยืนแล้วพูดว่า “ลูกของแม่ แม่จะอุ้มลูกขึ้นไปบนยอดเขา แล้วประจักษ์แรกจะได้ดวงดาวลงมาเพื่อลูกต้องดวง มั่งเข้าไปในเบ้าตาของลูก เพื่อให้ลูกมองเห็น แล้วจึงค่อยไปหาเนื้อและหนังข้างล่างมาปะตะหุ้มรูร่างของลูก แต่ว่าลูกอย่าได้ร้องไห้ไปอีกเลยว เก่งกว่าใครได้ยินเข้าจะพรวดเด้งไปเลยอีก”

“จิงกู! จิงกู!” พวกที่ออกมาตามหาหล่อนเที่ยวตะโกนเรียกชื่อหล่อนทอรอบๆ เขาตงหลายครั้ง แต่ไม่มีผลอะไร

“อาจจะถูกเสือตัวนั้นกัดกินเสียแล้วก็เป็นได้”

“เป็นไปได้” เสือตัวนั้นมันถูกศตายุไปแล้วตั้งแต่เมื่อคนก่อนๆ มาฆ่าลูกวัวของพี่เหวียน ถ้ามันได้กัดกินจิงกูแล้วมันคงไม่ลงมาหาที่ตายอีกแน่ๆ เราพากันเดินค้นหาให้ลึกเข้าไปกว่านี้สักหน่อยเถอะ”

โอ! งานของพวกเขาก็ทำเสียเปล่าเสียแล้ว แม้จะค้นพบหล่อนเข้า ถ้าหล่อนยังมีได้แค่เขาตงดาวเข้ามาอยู่ในกำมือ หัวใจของหล่อนจะสงบได้อย่างไร โทษเลยหล่อนจะยินยอมกลับมากับพวกเขา?

“วงวรรณคดี”

อ่านวงวรรณคดี วงวรรณคดี ออกเดือนละ ๑ เล่ม ทุกเดือน

สั่งซื้อได้ที่ ๑๗๗ ซอยพญานาค ถนนเพชรบุรี

หนังสือเรื่อง บรมราชาภิเษก

ของ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต

หนังสือเรื่อง "บรมราชาภิเษก" ของพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต เป็นหนังสือคึกคักแห่งทพมพชนใหม่ในเดือนเมษายนศกนี้ เป็นเรื่องที่แปลมาจาก ปาฐกถาภาษาของกฤษณ์ไคทรงแต่งดงระเพระพระพักตร์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอภัยยามสุมาคมเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๔๗๗ ทรงเขียนเป็นภาษาไทยโดยถือหลักว่า เขียนสำหรับมหาชนทั่วไป ก็ได้ทรงเติมความคาดคะเนอนุมานลงไปอีกบ้าง เพื่อสะกิดใจนักประวดี ศาสตร์ให้พิจารณาในแง่แห่งศาสตร์นั้นด้วย

เหตุที่ทรงแต่งปาฐกถาเรื่องนี้ก็เพราะทรงได้รับคำชวนจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรวงศ์ไวยากร นายของสยามสุมาคม และทรงเห็นคตามคำของ ดร. มาตินอฟสกี้เขียนไว้ในหนังสือ Science, Religion and Reality ว่า

"สังคมใดนับถือธรรมเนียมของตนอันสืบต่อมาแต่ดั้ง ย่อมทำให้ฐานะของสังคมนั้นแข็งแรงและแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น การยึดมั่นและปฏิบัติประการใด ๆ ก็ดี หากเป็นไปในทางที่จะยกย่องธรรมเนียมแห่งสังคมของตนแล้ว ย่อมเป็นกำลังสำคัญที่จะยึดอายุให้แก่อารยธรรมแห่งสังคมนั้น ----

ธรรมเนียมดงว่าท่านผู้ใหญท่านดงทุนไ้เป็นนักหนาที่จะสร้างชนไ้ ฉะนั้น หากการดำรงธรรมเนียมเหล่านั้นจะเป็นเหตุไ้ให้หมดเปลืองไปดักเพียงไรก็ด้องยอมดละให้จ้งไ้"

ในตอนนี้ไ้ได้ทรงกล่าวถึงพิธีบรมราชาภิเษกในประเทศสยามว่าเป็นเรื่องนำรู้สำหรับนักประวดีศาสตร์และสังคมวิทยา เป็นพิธีที่เจอบนดด้วยลทธิพราหมณ์และลทธิ

พุทธศาสนาท่านฝ่ายหินยานกับลัทธิเทวราชของเขมร ซึ่งประทับอยู่ภายนอกอีกด้วย ได้ทรงดำริว่าประวัติศาสตร์ของประเทศไทยได้เพื่อให้เข้าใจในเรื่องตำแหน่งของพระมหากษัตริย์ตั้งแต่โบราณกาลมาจนถึงทุกวันนี้ โดยกล่าวถึงชนชาติไทยตั้งแต่อพยพออกจากจีนได้มาสู่ดินแดนน้ำของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้มาพบกับพวกมอญแห่งอาณาจักรทวารวดีเมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๖ ที่เรียกกันว่าพวก "เดอง" ๕๕ วัฒนธรรมสูงโดยอาศัยพุทธศาสนาหินยานเป็นหลัก วัฒนธรรมของทวารวดีได้มาเป็นต้นคอของวัฒนธรรมของไทยน้อยที่ลงมาถึงอาณาจักรสุโขทัย กับได้กัมภีร์ธรรมศาสตร์แบบแผนกฎหมายของเขามาใช้ด้วย ไทยได้ครอบครองดินแดนส่วนนี้ตั้งแต่สุโขทัยลงมา ทำการขับไล่เขมรออกไปจากลุ่มน้ำเจ้าพระยาและรับเอาวัฒนธรรมของเขมรเข้าไว้ มีลัทธิพราหมณ์ พุทธศาสนาหินยาน และลัทธิเทวราช แต่วัฒนธรรมเขมรหาได้ฝังลงไปในนิสัยของไทยแน่นแฟ้นเหมือนวัฒนธรรมแบบมอญไม่

เมื่อกล่าวถึงทรรคนะของไทยในเรื่องตำแหน่งกษัตริย์ทรงกล่าวว่า หน้าที่ของพระมหากษัตริย์เป็นดุจพ่อเมือง เป็นผู้นำออกรบพุ่งในเวดามัก เป็นทั้งพ่อ ทั้งผู้ปกครอง ทั้งศฤงคารของราษฎรในเวดามัก ได้ทรงอ้างถึงธรรมเนียมที่ราษฎรมีสิทธิจะร้องทุกข์โดยตรงถึงพระมหากษัตริย์ได้ โดยยกเอาคำจารึกครั้งสุโขทัยขึ้นมาประกอบกับอธิบายไว้ด้วยว่า วิถีของทุกแบบ "ถนนกตังขนนท่านแควนไว้" ๕๕ นี้คงมีตลอดมาจนถึง พ.ศ. ๒๔๗๕ และแปรรูปโดยมีคำร้องหลวงขึ้นอยู่หน้าพระบรมมหาราชวังเพื่อรับคำร้องทุกข์ที่ราษฎรจะถวายแทน ได้ประมวลความรับผิดชอบของพระมหากษัตริย์ไว้และว่าเป็นเหตุให้คนรักใคร่นับถือ และกล่าวโทษในเมื่อมีอุปทวเหตุเมื่การทำนาไม่ได้ผลดี

องค์ปาฐกได้ทรงแสดงถึงวัฒนธรรมมอญแห่งกัมภีร์พระธรรมศาสตร์ของไทย ได้รับไว้ประกอบกับส่วนเก่าของพระไตรปิฎก ซึ่งมีความนิยมที่จะให้พระมหากษัตริย์

ทรงเป็นขรรมิกราชเป็นต้น กับได้ทรงอธิบายถึงลักษณะแห่งจักรพรรดิไว้อย่างชัดเจน กับได้ทรงแนะนำให้ผู้ปรารภจะทราบเรื่องพิสดารอยู่ในหนังสือต่าง ๆ มีแดงพ่าย และจดหมายเทศพระราชพิธีบรมราชาภิเษกรัชกาลที่ ๖ เป็นต้น

ในเรื่องพระมหากษัตริย์ทรงเป็นเจ้าชีวิตของคนไทยได้ทรงอ้างถึงสังคมของโลก และเมื่อกล่าวถึง "พระเจ้าแผ่นดิน" ก็ทรงอ้างกฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จที่พระเจ้าอยู่หัวเป็นผู้ประกาศไว้ กับได้กล่าวถึงระเบียบศักดิ์นาซึ่งกำหนดให้ราษฎรทุกคนต้องแต่งลงมาหาตามัดที่จะครอบครองที่ดินเป็นจำนวนเนื้อตามกนน้อยตามแต่ฐานะของคนอีกด้วย

ในเรื่องนิติบัญญัติได้ทรงอ้างถึงมุลคดีแห่งผู้พิพากษาศาลฎีกา ๓๐ ข้อ และมุลคดีวิชาของราษฎร ๒๙ ข้ออันจำแนกมาจากคัมภีร์พระธรรมศาสตร์เป็นสำคัญ และทรงกล่าวถึง คัมภีร์พระธรรมศาสตร์ เป็นประหนึ่งว่าธรรมเนียมจากัดพระราชอำนาจทางนิติบัญญัติแต่โบราณกาล

ได้ทรงคัดค้านความเห็นของนักเขียนชาวต่างประเทศที่ไม่เข้าใจฐานะของพระมหากษัตริย์ไทยที่เกี่ยวกับศาสนาไว้ และทรงกล่าวถึงหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ไทยที่เกี่ยวกับศาสนาว่าเป็นผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาและเป็นผู้ค้ำจุนศาสนาหรือศาสนูปถัมภกเท่านั้น ตอนที่ได้ทรงอธิบายถึงการรับเอาขนบธรรมเนียมของเขมรมาใช้ได้ทรงอ้างถึงคำว่า "โองการ ทิพยเทพาวตาร" อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับพระเป็นเจ้าบนสวรรค์ ได้ทรงอ้างถึงเรื่องโลกีของพระมหากษัตริย์ว่าเป็นเครื่องหมายพระอิศวาทานของเดียวกับพระดังดาตยรัวและพระแสงราชอาวุธ อันเป็นเพียงเครื่องประกอบพระราชอิสริยยศของพระมหากษัตริย์เท่านั้น ในตอนท้ายพระคัมภีร์ของไทยในเรื่องตำแหน่งพระมหากษัตริย์ได้ทรงกล่าวถึงการจากัดพระราชอำนาจโดยพระมหากษัตริย์ทรงริเริ่มเอง มีเรื่องการเลิกทาส การแยกเงินแผ่นดิน การลดละสิทธิยกเว้นภาษีอากรให้แก่

พระคลังข้างที่ การลอบนำซึ่งพระเจ้าแผ่นดินทรงคมเป็นการพระราชทานด้วยเกล้า
ราชการด้วย และเรื่องการสืบราชสมบัติซึ่งแม้จะอนุโลมหาประเพณีฝรั่งก็ต้องรับ
รองกันในที่ประชุมเจ้านายและข้าราชการผู้ใหญ่

เมื่อกล่าวถึงพระราชพิธีบรมราชาภิเษกได้ทรงสืบสาวราวเรื่องมาแต่กรุง
สุโขทัย อันปรากฏเรื่องราวอยู่ในศิลาจารึกวัดชุมของพระยาไทยมาถึงแผ่นดิน
พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศกรุงศรีอยุธยา พระเจ้ากรุงธนบุรี ตลอดจนการเปลี่ยน
แปลงในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกย์จนถึงพระบาทสมเด็จพระปก
เกล้าเจ้าอยู่หัวมาโดยลำดับ และได้เล่าถึงรายละเอียดไว้นับเป็นเรื่องราวระดับความรู้
อย่างดี ตั้งแต่เริ่มพระราชพิธีไปกระทั่งถึงเสด็จพระราชดำเนินเสวยพระนครทางบก
และเรือ

ข้อสำคัญที่ควรสังเกตจากหนังสือเล่มนี้คือ ลักษณะของพิธีบรมราชาภิเษก
เวลานั้น เรามักจะเข้าใจตามธรรมเนียมฝรั่งไปเสียว่าสำคัญอยู่ที่การสวมพระมหาพิชัยมง
กุฎ แต่ความจริงนั้นน่าจะสำคัญอยู่ที่ทรงรับนาอภิเษก เพราะองค์ปาฐกทรงเห็นว่า ข้อ
พิชัยมงกุฎอยู่นั้น นอกจากนัยมีประเพณีต่างๆ อันเกี่ยวเนื่องด้วยพิธีบรมราชาภิเษก
ที่ในสมัยปัจจุบันไม่ได้ถือเคร่งครัดมีอาทิคือ เมื่อยังไม่ได้ทำพิธีบรมราชาภิเษกนั้น พระ
เศวตฉัตรมีเพียง ๗ ชั้น ไม่ใช่ ๙ ชั้น คำตั้งของพระเจ้าแผ่นดินไม่เป็น "โองการ" และ
ควรจะใช้ว่า "สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว... ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน" ไปก่อนจนกว่าจะ
ได้ทรงรับราชาภิเษก ด้วยเหตุเช่นว่านี้ในสมัยก่อนจึงต้องรับทำพิธีขึ้นเสียให้เสร็จสิ้นไป

หนังสือเรื่องนี้เป็นหนังสือไทยที่ดี ควรหาอ่านสำหรับระดับความรู้ โดย
เฉพาะผู้สนใจในประวัติศาสตร์และสังคมวิทยาด้วยแล้วหนังสือเรื่อง "บรมราชา
ภิเษก" นี้ ย่อมมีความสำคัญเป็นพิเศษ

หม่อมราชวงศ์สุนนชาติ สวัสดิกุล

หนังสือเรื่อง THE PASSING HOURS

ของ

PREM CHAYA และ ALETHEA

หนังสือภาษาต่างประเทศพิมพ์ในเมืองไทยนั้น โดยปกติก็มีน้อยอยู่แล้ว และยังเป็นภาษาต่างประเทศที่คนไทยเขียนด้วยก็ได้ เกือบจะหาอ่านไม่ได้เสียเลย หนังสือเรื่อง The Passing Hours เดิมเป็นหนังสือชนิดเล่มหนังสือ ผู้เขียนคือ Prem Chaya และ Alethea โดยเฉพาะ Prem Chaya นั้น เป็นนักเขียนที่มีชื่ออยู่ในวงนักเขียนชาวต่างประเทศแล้วทั้งในเมืองไทยและเมืองอังกฤษ เรื่องที่ Prem Chaya ได้เขียนไว้ก็มีอยู่หลายเรื่อง เช่น เรื่อง Intrigue and Love, Trickery, Magic Lotus, Tagradan Fort, The Distant Stars, The Gladdened Heart, Chang and Pan, Bachelor in Love, Siamese Idyll, และ Second Leaders บางเรื่องก็พิมพ์แล้ว และบางเรื่องกำลังพิมพ์อยู่ก็มี ส่วน Alethea นั้น เป็นนักเขียนประจำเขียนในหนังสือพิมพ์ต่างประเทศในเมืองไทยในตอนหลังๆ เมื่อ Prem Chaya จำต้องวางปากกาชั่วคราวในเมื่อมีความจำเป็นบังคับ รวมความว่านักเขียนทั้งสองนี้เป็นคนไทย มีความรู้กว้างขวาง มีความคิดอยู่ในระดับอันควรจะยกย่องได้ ส่วนโวหารของทั้งสองคนนั้นไม่จำเป็นต้องแยกออกได้กันคนกว่าใครเป็นใคร เพราะมีลักษณะคล้ายคลึงกันจนเกือบจะเป็นคนๆ เดียวกันเขียน หนังสือ "ดวงวรรณคดี" นั้นมีความประสงค์อยู่ว่าจะชักชวนให้ผู้อ่านได้อ่านหนังสือดีทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ จึงได้เปิดแผนกวิจารณ์และวิจารณ์หนังสือไว้ และหนังสือเรื่อง The Passing Hours นี้ เป็นหนังสือชนิดสมควรจะยกย่องจึงนำมาแสดงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

หนังสือเรื่อง The Passing Hours นี้น่าพิศมัยออกจำหน่ายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ เป็นหนังสือที่รวบรวมจากความคิดเห็นของท่านทั้งสองได้เขียนลงไว้ในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาอังกฤษชื่อ The Bangkok Chronicle ตั้งแต่ต้นปี ค.ศ. ๑๙๔๓ มาจนกระทั่งถึงสงครามในเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๕ เป็นท่านของบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเมืองไทยตลอดสงครามที่ดำเนินมา ไวยากรณ์ที่ใช้เป็นไวยากรณ์ที่คมคายและเผ็ดร้อน มีข้อกระเทือนกระเทือนดีและสมการงานของรัฐบาลในกรุงนั้นทั้งที่คิดและทั้งที่ไม่ชอบมาพากลอยู่หลายข้อหลายตอน แต่การวิจารณ์ของ Prem Chaya และ Alethea นั้น เป็นการดีเพื่อก่อ ไม่ใช่คิดเพื่อทำลาย ซึ่งรัฐบาลไทยในกรุงนั้นก็น่าจะเห็นใจอยู่เรื่องของ Prem Chaya และ Alethea จึงมีปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์ได้ตลอดเวลาที่มีการควบคุมกิจการของหนังสือพิมพ์อย่างเคร่งครัดในกรุงนั้น จริยอยู่แม้ Prem Chaya จำต้องส่งปากกาไปแต่ Alethea ก็ได้มีโอกาสเขียนอยู่เสมอแม้จะกระเทือนกระเทือนกับคณะกรรมการควบคุมบ้างแต่ก็อยู่ในลักษณะที่พอแก้ไขกันได้

รสของภาษาและความคิดของผู้เขียนเป็นเรื่องราวที่ควรสังเกต ผู้อ่านที่ไม่เข้าใจซึ่งในรศย์ย่อมเห็นไปว่าเรื่องในหนังสือ The Passing Hours นี้น่าเป็นเรื่องของการเปิดโปงความไม่ดีไม่งามบางประการของคนไทยให้ฝรั่งเห็น ความจริงหาได้เป็นเช่นนั้นไม่ หนังสือเล่มนี้เป็นเพียงชี้ให้เห็นว่าห้วงของคนไทยแท้ๆ ในยามสงครามนั้นเป็นอย่างไร ต้องหาความอดทนอดกลั้น และเขียนเรื่องทรมานให้เป็นเรื่องทรมานกันได้ อันใดที่เป็นสิทธิของประชาชนที่จะเรียกร้องเอาได้ในกรุงนั้น ทั้ง Prem Chaya และ Alethea ก็เรียกร้องเอา ซึ่งในขณะที่เดียวกันหนังสือพิมพ์ทุกฉบับต่างก็เชื่องพอง และตามผู้นำกันอยู่อย่างเคร่งครัด ไม่มีใครค่อยกล้าทำทั้งนี้ ในเรื่องของ Alethea เท่านั้นที่กล่าววิจารณ์กิจการของรัฐบาลอยู่เนืองๆ และเป็นช่องทางที่ประชาชนผู้อ่านหนังสือพิมพ์

นักเขียนผู้เขียนคอยสนใจรออ่านอยู่เสมอของให้อ่านได้เกิดชนพหุที่จะชี้ให้เห็นได้ทั้ง Prem Chaya และ Alethea ก็ชี้ให้เห็นเพื่อรู้ว่าจะได้ออกกันไว้ ทั้งนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชาติ ทำให้โลก ซึ่งมีใม่มีแต่ฝรั่งเท่านั้นเห็นว่าคนไทยมีเหตุมีผล การเขียนเช่นนี้ทำให้หนังสือมีรส มีทั้งความราบเรียบ เนื้อเรื่อง โดดโผน ที่ควรยกย่องก็สรรเสริญ ที่ควรติก็ติ บางคนก็เยาะหยัน บางคนก็วิจารณ์อย่างตรงไปตรงมาอย่างปราศจากอคติใด ๆ ด้วยความอ่อนน้อมและเคารพคำวิจารณ์นั้นไฟเราะ มีใ้เหมาะสำหรับอ่านอย่างหนังสือพิมพ์รายวันเท่านั้น ยังเหมาะสำหรับนักอักษรศาสตร์จะศึกษาภาษาและถ้อยคำอีกด้วย

เรื่องบทบันทึกไว้ในหนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็นเรื่อง ๆ ไป ตั้งแต่เรื่องใดจะเกิดขึ้นก่อนและหลังตามลำดับ มีอยู่ประมาณ ๖๕ เรื่องด้วยกันเริ่มด้วยเรื่องของ Prem Chaya ๒๓ เรื่อง มีเรื่องการพรางไฟครั้งแรกเขียนเมื่อวันท๒๒ มกราคม ๒๔๔๓ เป็นเรื่องแรก เถาถึงความรู้สึกของตนที่ต้องอยู่ในความมืดเมื่อครั้งทรงหนีพาทกับคนอื่น โคนของฝรั่งแล้ว พุดถึงการเดินทางถนนในเขตพรางไฟว่าลำบากเพียงไร รยณครค์ต้องเดินช้า ๆ อย่างน่ารำคาญ ผู้รับต้องคอยเอาใจจกจ้อยที่ห้ามล้อเสมอ ๆ ตามล้อก็เช่นเดียวกัน บางคราวต้องไ้เสียดตะโกนเป็นสัญญาณให้รถจอด ๆ ๑ ๆ การบ้องกันช้าว่ารถไฟไปถึงหุคี่ตรุกี่มีรูปภาพโฆษณาติดไว้ทั่วทุกหนทุกแห่งในท้องถนน ช้แจงให้สังเกตปากส่งมเดียว มีรูปปากกับหูเขียนบอกไว้ให้รู้ทั่ว ๆ กัน

นอกจากนั้นก็มีเรื่องการบ้านสวน การบ้านสวนแรกเริ่มทมิในเมืองไทยคือการบ้านสวนนามนรยณคร Prem Chaya กล่าวว่เจาหนาทได้เอื้อเฟื้อให้ผู้ใช้รยณคร ช้แจงไปว่าคนใช้นามนอย่เดือนละเท่าไร เป็นการเตรียมตัวสำหรับเหตุการณ์อันจะมามาในอนข้างหน้าเท่านั้น ส่วนการบ้านสวนอันแท้จริงยังหาได้เริ่มมีไม่ Prem Chaya ได้เล่าถึงต้นคำดังแรกที่ชาติตลาด ดังนั้นคือบุหรื เมื่อเป็นเช่นนั้นผู้รับก็ต้องเรมาหา

บุหรณ์เมืองแทนบุหรณ์ต่างประเทศ และเมื่อกล่าวถึงการโจรกรรมรายแรก ๆ ที่เกิดขึ้นอันเป็นสาเหตุให้เกิดอยู่ไม่เว้นแต่ละวันในสมัยหลัง ๆ นั้น Prem Chaya ได้เล่าว่า รายแรก ๆ คือการลักตัดสายไฟฟ้า ซึ่งถ้ายังจะจำกันอยู่ได้ในสมัยที่ Prem Chaya เล่านั้นจะเห็นว่าไฟฟ้ามักเสียบ่อย ๆ Prem Chaya เล่าได้ว่าถ้าเห็นคนแต่งเครื่องแบบเป็นคนที่ของโรงไฟฟ้าขึ้นไปอยู่อยู่กับสายไฟฟ้าแล้ว ฟังบอกให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจับทันที เพราะบุคคลเหล่านั้นหาใช่เจ้าหน้าที่ของโรงไฟฟ้าที่แท้จริงไม่ หากแต่เป็นพวกที่มากัดตัดสายไฟ อันเป็นการโจรกรรมรายแรก ๆ ก่อนที่จะเกิดโจรกรรมรายใหญ่ ๆ ในภายหลัง

สมัยนั้นเป็นสมัย “วัฒนธรรม” ฉะนั้น Prem Chaya ก็ได้เล่าเรื่องของ “วัฒนธรรม” ไว้ที่น่าสนใจ เริ่มต้นด้วยเรื่องการ “ด้อมหมวก” เล่าว่า ในขณะนั้นสภาพสตรีต่างก็พากันรำพึงว่า “นี่เราจะต้องด้อมหมวกกันอย่างผู้ชายจริงๆแหละหรือ” ในตอนต้น ๆ Prem Chaya เป็นห่วงว่าจะไม่มีหมวกพอกันใช้ จึงปรารภถึงการค้าหมวกไว้ และต่อมาก็ปรากฏว่าการค้าหมวกสภาพสตรีก็เป็นการค้าที่ออกหน้าออกตาอย่างหนึ่ง ได้เล่าถึงเรื่องการที่จูงใจให้คนด้อมหมวกว่า ครั้งแรกที่การเดินมารับประทานน้ำชาที่สวนอัมพร และการออกตลาดนัดด้อมหมวก และไม่ได้สาว ๆ เท่านั้นที่ด้อมหมวกกัน แม้แต่คนแก่ก็พากันนิยม ในงานครั้งนั้นได้จัดให้มีการประกวดและให้รางวัลสภาพสตรีที่แต่งตัวสวยและด้อมหมวกด้วย มีรางวัลให้ทั้งคนสาวและคนแก่ ฉะนั้นนับว่าเป็นวิธีการที่น่าชมอยู่ นอกจากนี้ Prem Chaya ยังได้เขียนเรื่องผู้หญิงด้อมกางเกง การเดินทางไกล การด้อมรองเท้า และบันทึกเรื่องสมัยไว้อีกด้วย และเรื่องสุดท้ายที่ระบุไว้ว่าเป็นเรื่องที่ Prem Chaya ต้องยุติการเขียนในหน้ากระดาษหนังสือพิมพ์และ Alethea ผู้ร่วมใจของ Prem Chaya

ได้เป็นผู้เขียนแทนด้วยความยินยอมพร้อมใจของ Prem Chaya ในสมัยต่อมา และมีเรื่องต่างๆ นานา เช่น เรื่อง โรงละครเฉลิมชาติ ร้าง และแข่งดี เป็นต้น

Alethea ได้เริ่มด้วยเรื่อง "น้ำท่วม" น้ำท่วมกรุงเทพฯ เมื่อปี ๑๙๔๒ นั้น เป็นการท่วมครั้งใหญ่ ได้ให้แง่คิดไว้ทั้งทางได้และทางเสีย ได้พูดถึงเรื่องการถวายบังคมพระบรมรูปทรงม้าในวันที่ ๒๓ ตุลาคม ไว้ว่า ครึ่งนั้นนับเป็นครั้งที่ ๒ ที่จะถวายบังคมกันในวัน Alethea กล่าวว่ามีสภาพการณ์จะเปลี่ยนแปลงไปประการใดก็ตามความจงรักภักดีของประชาชนซึ่งมีอยู่ในสมัยเจ้าพระยาพิชัยนาครหาได้เปลี่ยนแปลงไปแม้ประการใดประการหนึ่งไม่ เรื่องที่เกิดขึ้นเพราะความจำเป็นของสงคราม Prem Chaya และ Alethea ได้เล่าไว้อย่างละเอียดเริ่มตั้งแต่การบ่อนักกังนัยทางอากาศ หลุมหลบภัย รถจักรยาน การกักกันสินค้าและการค้ากำไร การจับนักจิกปากกาหมึกซึม ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสมัยนั้น แต่เรื่องนั้นให้ความคิดความเห็นและเขียนขึ้นด้วยใจหาอ่านน่าอ่านทั้งนั้น เรื่องคอนท่ายๆ เป็นเรื่องเกี่ยวกับสงครามในต่างประเทศด้วย และเรื่องคำานติภาพอันเป็นสิ่งที่ชาวไทยแสวงหา

หนังสือเรื่อง The Passing Hours เป็นหนังสือที่อ่านได้ทั้งในยามว่างเพื่อความบันเทิงก็ได้ เพื่อความรู้ก็ได้ สำหรับนักอักษรศาสตร์ย่อมได้เปรียบผู้อื่น เพราะหนังสือเล่มนี้ไปในทางภาษาและความคิดที่ลึกซึ้ง และถ้าจะถือเป็นบันทึกทางพงศาวดารด้วยก็ได้ จึงเป็นหนังสือที่ควรจะได้รวบรวมไว้สำหรับสมัยหนึ่ง

หม่อมราชวงศ์ สุนชาติ สวัสดิกุล

การประกวดร้อยแก้ว

การประกวดร้อยแก้วใน “ดวงวรรณคดี” ฉบับเดือนเมษายนนั้น ปรากฏ
ความผู้เชื้อเพลิงเข้ามาประกวดเป็นจำนวนไม่น้อย “ดวงวรรณคดี” ได้ตั้งเรื่องให้
คณะกรรมการพิจารณา ปรากฏว่าในบรรดาฉบับต่าง ๆ ที่ตั้งเข้ามาประกวดนั้น ไม่
มีฉบับใดถึงขั้นที่จะได้รับรางวัล จึงขอขอบคุณบรรดาท่านที่ตั้งเรื่องมาประกวดโดย
ทวักัน และขอให้ตั้งเรื่องมาประกวดใหม่ ดังถึง “ดวงวรรณคดี” ๓๗๗ ขอขยพญา
นาถ ถนอมเพ็ชรบุรี พระนคร ภายในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ศกนี้ ระเบียบการประ
กวดมอยุดง

๑. ให้เขียนเรื่องสั้น มีกำหนดความยาวไม่เกิน ๒ หน้ากระดาษของ “ดวง
วรรณคดี”

๒. เรื่องที่จะตั้งเข้าประกวดนั้นจะเป็นทำนองไหนไม่จำกัด แต่ต้องอยู่ใน
เกณฑ์ต่อไปนี้

ก. เค้าโครงเรื่องทั้งหมดต้องเกิดจากความนึกคิดของตนเอง ไม่ลอก
เลียนบทประพันธ์ของคนอื่นทั้งนอกและในประเทศ

ข. เรื่องที่เขียนต้องมกคิมุงจะแต่งเพียงข้อเดียว เช่น ความรัก ความ
หวัง ความดอง หรือธรรม

ค. บทประพันธ์นั้นต้องไม่หยาบโตน หรือทำให้เสียศีลธรรมอันดีของ
ประชาชน

๓. ให้ตั้งบทประพันธ์พร้อมทั้งนามจริง และ คำบดที่อยู่ออย่างชัดเจนมายัง

“วงวรรณคดี” ๓๗๗ ซอยพญานาค ถนนเพชรบุรี พระนคร ภายในวันที่ ๒๕
พฤษภาคม ๒๕๑๑

๔. บทประพันธ์ที่คณะกรรมการประกวดต้องเป็นลิขสิทธิ์ของ “วงวรรณคดี”
๕. คำตัดสินของคณะกรรมการประกวดวงวรรณคดีต้องเป็นคำตัดสินที่เด็ดขาด
๖. รางวัลมีเพียงรางวัลเดียว คือ หนังสือ “วงวรรณคดี” ๖ เล่ม
(หรือ ๖ เล่ม)

วงวรรณคดี

๓๕ พฤษภาคม ๒๕๑๑

“ไชยณรงค์”

(ร้านหนังสือเก่าๆ พาดงกรณมหาวิทยาลัย)

มุมหนังสือรายวิชาชิปไทย ถนนราชดำเนิน

จำหน่ายอาหารฝรั่ง เครื่องดื่มต่างๆ

รับจัดการเลี้ยงอาหาร และน้ำชาทั้งในและนอกสถานที่

ในววรรณคดี

เรื่อง "ด้ามกรง" ของพระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณทณาดง
พิมพ์ใน "ววรรณคดี" ฉบับเดือนเมษายนพ.ศ. ๒๔๘๓ ผลิตโดยหอสมุดแห่งชาติ
"ววรรณคดี" ต้องขออภัยต่อท่านผู้อ่านด้วย เพราะคำโคลงบทสำคัญนั้น ข้อคำที่ถูกใจดังนี้

แต่ถึงถึงฝั่งแม่น้ำ

เจ้าพญา

เทียบดูริยคดีว่า

ระช

วันที่ ๖ เมษายน

ยมนาดี

เริ่มราชวงศ์ใหม่

เมื่อนอนงาม บารณา

และขอเรื่องที่ว่า "ดิลิดด้ามกรง" นั้น ผู้ทรงพระนิพนธ์เรียกเพียงว่า
เรื่อง "ด้ามกรง" เฉย ๆ หากผู้อ่านมาเรียกเป็นดิลิดกันเอง เพราะมีทั้ง ร่าย โคลง
ฉันท กาพย์และกลอน จึงไม่เรียกว่า "ดิลิด"

เล่มนี้ตรงกับ "วิสาขบูชา" จึงได้เก็บความเรื่องการวิสาขบูชามาลงไว้สั้น ๆ
นอกจากนิมิตวรมณูฉบับที่ ๓ เรื่องตัวอักษรไทยของสมเด็จพระเจ้า ๑ กรมพระยาดำรง
ราชานุภาพ เป็นบันทึกที่ทรงอธิบายเรื่องตัวอักษรไทยกับพระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่น
พิทยาลงกรณ และชี้ให้เห็นว่า เมื่อปราชญ์ต่อปราชญ์พบกันนั้น เรื่องการสันตนา
ระหว่างปราชญ์เป็นไปในทำนองไร เรื่องของ ศ.พ. แม่จะเป็นเรื่องที่ค้างงถึงวันที่ดอง
แล้ว แต่ก็ยังเป็นบทร้อยกรองที่ทันสมัยอย่างยิ่ง และองค์สมเด็จพระปิยมหาราชท่าน
ศ.พ. คำนึงถึงนั้นคงจะทรงคิดบันดาลให้เมืองไทยเป็นไปอย่างค้ำจุนได้ ป.ศ. คำศัพท์
ได้ให้ "ลักษณะกวีนิพนธ์" อันเป็นเรื่องประเภทท่วงวรรณคดีต้องการอย่างยิ่ง

ทีละทีละกันที่ได้กานต์ "วงวรรณคดี" ด้วยเรื่องที่อยู่ใน "วง" อย่างชัดๆ ฉะนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าน่าอ่าน เรื่อง "เอราวัณ" ของ "เมืองรอง" ได้วาดรูปของ เอราวัณให้เห็นอย่างชัดเจน หิมลัย ได้แปลเรื่องชาบซึ่งออกเรื่องหนึ่งของ "ล่อท้าว-เชิง" นักปราชญ์ของชาวจีนมาให้วงวรรณคดี เรื่องนี้เป็นการ์ตูนถึง "ความรัก" ของแม่ทงหลดาที่มียศของลูกของตนๆ เรื่อง "ชีวิตของเชกส์เปียร์" ให้ความสัจว่า แก่นกศศึกษาเชกส์เปียร์เพิ่มขึ้นอีก เป็นเรื่องที่ "เกษม" ตัดคอนมาจาก "World Digest" อีกคือหนึ่ง เรื่องของเจ็ดตะวันตกและแสงกรรณต์ เป็นบทกวีสำหรับอ่าน หย่อนใจ สำหรับแผนกหนังสือในเล่มนี้ได้ให้ท่านอ่านทั้งหนังสือไทยและต่างประเทศ หนังสือไทยได้เลือกเอาหนังสือเรื่อง "บรมราชาภิเษก" ของพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าชานนด เรื่องภาษาอังกฤษได้เลือกเอาเรื่อง The Passing Hours ของ Prem Chaya และ Alethea ซึ่งวงวรรณคดีได้ขอให้หม่อมราชวงศ์สุมณฑา ดัดดัดก็ถูก เขียนให้ทั้งสองเรื่อง

สำหรับการประกวดในเล่มนี้ วงวรรณคดียังไม่สามารถจะนำผลออกแสดง ต่อท่านผู้อ่านได้ เพราะเรื่องต่างๆ มายังไม่ถึงขนาดที่จะได้รับรางวัล จึงขอเชิญชวนท่านประกวดใหม่ในคราวหน้าด้วย โปรดพลิกดูรายการประกวดข้างต้น

อนึ่ง "วงวรรณคดี" ขอแจ้งสำหรับสมาชิกที่ขอปิดกด้วยว่า ขอได้ แสดงความจำนงมายัง "วงวรรณคดี" ว่าประสงค์จะขอหนังสือ เพราะ "วงวรรณคดี" มีหนังสือให้ถึงที่ และชำระเงินเมื่อได้รับหนังสือแล้วทุกคราวที่มีหนังสือ ออก ทั้งนี้เพื่อความสะดวกแก่ท่าน.

บรรณาธิการ

๓๕ พฤษภาคม ๒๔๘๘

ววงวรรณคดี เล่ม ๕

ออกต้นเดือนมิถุนายน

มีเรื่องสำคัญ คือ

การวินิจฉัยเมืองโบราณ

พระนิพนธ์เรื่องใหม่ ของ สมเด็จ ฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

บทความพิเศษ

ของหม่อมราชวงศ์ สุนนชาติ สวัสดิ์กุล

บทกวีของ Prem Chaya และ สมโรจน์ สวัสดิ์กุล ณ อยุธยา

วิจารณ์หนังสือเรื่อง รัตनावลี ของ ดุษฎีมาลา

ฯลฯ

ถ้าท่านต้องการ ววงวรรณคดี สั่งตรงได้ ๓๗๗ ขอยพญานาค ถนน
เพชรบุรี พระนคร ต่างจังหวัดตั้งเลขไปรษณีย์พร้อมกับตั้ง ในพระนคร แจ่ง
ตำบลทออยู่อย่างชัดเจนมาให้ทราบ ชำระเงินเมื่อหนังสือถึงมือ

อ่านววงวรรณคดีทุก ๆ เดือน

เครื่องสำอางของ “พวงเล็ก”

แป้งผัดหน้า

เบย์รัมครีนิ

แป้งน้ำ

เคสึนซังครีม

แวนนิลซังครีม

แอสตรินเย็นโตเซ่น

รุธทาแก้ม

มีจำหน่ายแล้ว ที่ร้านเดอะทัวไป ขอ

รับรองคุณภาพคงเดิมทุกอย่าง

อร วิณฑ์

หน้าวัดราชบพิธ, เพ็ญนคร โทร. 22588